

— પાંચમો ચોપડીનો —

ડિક્શનરી શિક્ષક.

પ્રથમ ભાગ પ. ૨૨

મત ૬૬ રંગીન ૩.

ઈંગ્લેન્ડના મેત્રીરામ શાહ

કિંમત ૩ ૦-૩-૦ | શાહપોર-ગુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી પ્રાચીન-સંગ્રહ

૮૦૬૮

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૮૭૫૮ : વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડિડેશન શિફ્ટ-૫

વિષય મૃદુલ : ૮૪૪ : ૭-૧૩૮૨

પાંચમી ચોપડીનો

ડિક્ટેશન શિક્ષક.

પાઠ ૧-મરઠાઈ, પરંતુ, દઢ, અવશ્ય, બુદ્ધિ, સ્નાયુઓ.
દાખમાં, વિદ્વાન, પ્રયત્ન, કુસ્તી, મલખમની, આટાપાટા,
ક્રિકેટ, સુસ્તી, અતિશય, મિઠાઇ, મુખ્યત્વે, ઇંદ્રિયોની,
બ્રહ્મચર્ય, રિવાજ, ઉત્તમ, અંકુશ, રોડબ્જાં, બડબડાર,
ખંતીલા, દેષ, છળકપટ, મોજમઝા, અઘરતો, બલકે,
અશક્ત, મશ્કરી, રક્ષણ, નિશ્ચયવાળો, ખસુસ, દુર્ગુણોની,
મુખાંધ, અનીતિ, બેવકુફ, આયુષ્ય.

પાઠ ૨-સમયસૂચકતા, અકસ્માત, અણધાર્યું,
હિંમત, સાવધ, પ્રખ્યાત, ચિતારો, ધુમટમાં, ચિત્રામણ,
હઠતો, પરીક્ષામાં, ફરસબંધી, ભુકેભુકા, કુંડું, ઢાળવા,
ઢાળ્યું, રઢ, ધસી, કાણુ, સ્વસ્થ, સૂઝી, ગૃહસ્થે, આરામ-
ખુરસી, લટકતો, ધુરધુર, ખરડાએલો, ચેત્યો, જાતિસ્વભાવ,
ફૂદી, ખંડુક, વાટ, આતુરતાથી, મુગે મે.દે. નેઠી, કેકેથી,
ચુફ, પૈડું, પ્રસન્ન,

પાઠ ૩—અસ્વચ્છ, શ્વાસવાટે, કાર્થોનિક, એસિડ-

ગ્રાસ, વનસ્પતિ, એડવાડ, ગંધ તુલસાનકારક, ઉત્પન્ન, નિરંતર, હાનિકારક, પ્રયોગો, સિદ્ધ, હસ, નૈટ્રોજન, ઓક્સિજન, પ્રાણવાયુ, શુદ્ધ, તુલ્યાન, કુદગ્તે, પરિણામ, સૂ, એસવાના, દુખવા, તંદુરસ્તી, નળાય, કૃપાળુ ગોડવણ, દયાળુ, સોઈ, કલકતા, કમકમાટ, વંડા, મુઝાઈ, હસાતું, મૃત્યુ, આરોગ્ય, એકકઉક, પુરતાં, જાળીઆં, કિવાલ, હંઘશાં, ધુમાતો, ચોકખી.

પાઠ ૪—કેકેત, વિભાવન, જવાંમદ, દુનિયામાં,

જવદલેજ, આયર્લીડ, સાઈ કિસ્તેર, પ્રાર્થના, શકિતમાન, બાળપણેપણ, બુઝવાના, સહીસલામત, ગોટેગોટ, પુષ્કળ, એયુ, ધર્ય, જુઆ, નિશાની, હબલો, ડાસાના, પોષણ, નાંધ, શરવીરપણું, શદ્ધ, નીનિતે.

પાઠ ૫—ગુરુમકિત, વિદ્યાર્થી, શિષ્યવર્ગમાં, શ્રીકૃષ્ણ,

સાંતીપતિ, ગુરુપત્ની, બળવતા, સરત, કાટકા, મુસળધાર, અસ્ત, ખાડાટેકરા, અથગયા, અરવરતા, શિષ્યો, સરસા, વેલજી, વિશેષ, વિદ્યા, એકનિષ્ઠા, કષ્ટ, દીલગીર, નિશ્ચય, અભિજ્ઞાન, અમૃત્ય, વર્તણું, જન્મારો, આગ્યાર્ય.

પાઠ ૬—ગેવ, હાંવેલા, રાજગદી, સંયમ, વંડાદરામાં,

સદાસિવપંત, બેના, દક્ષિણી, દરિ, શિઆળામાં, મુગડી.

પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” અઢી આના. [૩

ધડિઆળમાં. ટકોરા. આજ્ઞા. પથારી. ઊઠવુંજ. ગોઢામાં. પ્રસંગ. કાતણપાણી. સ્મરણ. સુસ્ત. ચઢેલું. ડિંધણસી. સાંભેરું. ખાટું. અત્રે. જરૂરિઆત. છુટકોજ.

પાઠ ૭—દ્વારકામાં. નરપતિ. દ્વારામતી; મણિમય.

દુર્ગે. દુંદુલી. ઢાલ. પુંઠળ. જાડવસ્ત્રી. વ્રત. ભરથાર. વિક-
રાળ. ચેષ્ટા. ઋષિજી. પૂઠે. વૃદ્ધ. કષ્ટિ. કૃપાનાથ. પ્રતિહિત્તર.
કૃષ્ણદર્શન. કૃષ્ણમંદિર. ઝરૂખા. અટારી. જડિત્ર. કઠેરા.
ઝાકઝમાળ. મિનાકારી. સ્કાટિક. મણિના. મૃદંગ. ઉપંગ.
રસાળ. મહગળતા. માતંગ. અનંત. ચોદ્દા. પ્રતિહાર. શામ-
ળીઆ. પૃથ્વીપતિ. માંકડાં. સિંહાસન. તુંબડી.

પાઠ ૮—નિભાવ. વૃદ્ધિ. પુષ્ટિ. ઘસારો. પૂરવા.

મંદવાડ. તંદુરસ્તી. પુષ્ટિકારક. તંદુરસ્ત. સામર્થ્ય. ભવિષ્ય.
જિંદગીનો. ફક્ત. મિઠાઇ. રૂચિ. ખીલવટ. દૂધ. જાગૃતિ.
કડક. સ્થિતિ. મિનિટ. નિતારી. દ્રાક્ષ. ઓછોવત્તો મઘાર્ક
કાકતરો. અભિપ્રાય. ચડસ. નાશકારક.

પાઠ ૯—આર્ય. દ્રાવિડ. વાયવ્ય. મધ્યપ્રાંત. જાતિ.

મૂળ. ધર્મપુસ્તક. ધર્મશાસ્ત્ર. વેદધર્મી. શુદ્ધ. શિવ. વિષ્ણુ.
ઉપાસના. ઇષ્ટ. શાસ્ત્રોમાં. વ્રત. યાત્રા. વૈષ્ણવો. સંન્યાસી.
મહાવીરસ્વામી. ગૌતમબુદ્ધ. બૌદ્ધધર્મી. બ્રહ્મદેશ.
જૈનધર્મીઓ. શ્વેતાંબર. દિગંબર. બુદ્ધદેવ. તીર્થંકર.
અહિંસા. વૈરાગ્ય. સિદ્ધાંતોને તુર્કસ્તાન. પેગંબર. કુરાન.

૪૧... યોથી ચોપડીને। “ડિક્ટેશન શિક્ષક”-ત્રણ આના.

સ્તુતિ. શીઆ. સુન્ની. સંજણાં. ઉડવાડા. અગ્નિ. ચિહ્ન.
ઝંઝડો. ક્રિયા. ધર્મત્રય. અવસ્તા. જરથોસ્ત. ખ્રિસ્તી. સોળમા.
પોર્ટુગીઝ. શરૂઆત. ધર્મપુસ્તક. બાઇબલ. ઇસુખ્રિસ્ત.
પ્રોટેસ્ટન્ટ. રોમન કેથોલિક. ગ્રીક. ભૂત. પ્રેત.

પાઠ ૧૦-મેગેસ્થિનીસ. વસંતઋતુ. વસંતરાય.

સિકાઓ. મણિરાય. ભત્રીજો. સંક્ષિપ્ત. ઇતિહાસ. શિલાલેખ.
તામ્રપટ. ફેંટાવાળા. વર્ણન. ચંદ્રગુપ્ત. સેલ્યુકસ. ગ્રંથકર્તા.
વ્યવસ્થા. વિદ્યાસુ. સહીસિકા. સાક્ષી. માલમિલકત.
સાહેદી. કાંડાં. મિલકત. હુન્નર. વિગતવાર ન્યાયાસન.
લાગલાગટ. તહેનાત. હથિયારખંધ. આદાણ. મમણ.
ગુંથાએલા. ફર્લ. મૃગચર્મ. ફળમૂળ. વિદ્યાભ્યાસ. સંસાર-
વહેવારમાં. કંઈમૂળ. ઓસડ. મટાડવાનું. ફૂલવેલ. ભરગચ્છી.
જવાહીર. જ્ઞાતિ.

પાઠ ૧૧-પ્રાચીનકાળમાં. વિનોદરાય. કુટુંબમાં.

કાંતિ. ફરિઆકાંઠે. લાંગરેલી. વિતુકાકા. ભવાનીશંકર. પંડ્યા.
ઋગ્વેદસંહિતા. વરુણદેવની. સ્તુતિ. વસિષ્ઠઋષિ. હૃદયકા.
તુમ્ર. ભુજ્યુ. અશ્વિનીકુમાર. સમુદ્રયાન. સમુદ્રવાટે. ભૃગુકચ્છ.
ભૂશિરની. વાર્તાઓનું. દ્વાદ્વાન. સુમાત્રા. છટ્ટા. સાતમા.
ખંઓળે. શામળભટ. મંદિર. પરીઆ પરીઆ.

પાઠ ૧૨-વિષ્ણુદેવ. ગિરિ. શૃંગ. શિલા. શ્યામ.

કરૂણ. નિજ. ધવળ. સુહાય. ગાદ. સોડ. તત્કાળ. દોચ.

ચોથા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૫]

ચુંબન. અજશાવ. તુષેત. હૃદય.

પાઠ ૧૨-ગવેડા. ઇંદમાટી. ઉપાર. છુટા. ડામામાં.
પૂરે. ઉગરતા. શિઆળ. દોસ્તી. ચીલડાનાં. છીંડું. નિર્મળ.
કુંકાતો. મઝા. ભુંડી. શાસ્ત્ર. ગ્રામ. મુસ્જીના. છત્રીસ.
ભરતકપિ. નિશ્ચય. ડાંગ. દાઝ. દોરડું નસાશે. મણિ.

પાઠ ૧૪-મુલતવી. દીલે. અડચણ. કદાપિ. મુશ્કેલ.
અનુભવ. સપાટામાં. ઓચીંતી. નિખંધ. જૂજ. અકસ્માત.
શીતળા. બળીઆ. પ્રસિદ્ધ. નોંધ્યા. દુઃખદાયક. ધ્યાનમાં. જડ.

પાઠ ૧૬-બુઢી. અખુટ. ચંદ્રમા. ખૂબસુરત. અવતર્યો.
હાતિમ. મગ્ન. ચૌદ. વર્ષ. જવાહીર. દાદ. ફરિયાદ. અદ્ભુત.
કારીગરીથી. જિંદગી. જવાંમર્દી. ડાસી. વીંટી. એકલપંથી.
હવિયારખંધ. ડાળ. દોટ્ટી. નિર્વન. સ્તબ્ધ. અટકાવ્યું.

પાઠ ૧૬-ઉડાઉપણું. જહાંપનાહ. વિચિત્ર. ખુલાસો.
ઓગણીસ. ધસડાવા. શિખામણ. અડસટ્ટો. પગરણ. મંદવાડ.
ભેરીકરાઇ. નિંદવા. ગૃહસ્થાઇ. ઢગ. ચિઢીઆં. સ્વતંત્ર.
પરતંત્ર. મિથ્યાભિમાન. રિવાજને. પાયમાલ. મિહકત.
સ્થિતિ. ખુશાલીને. પ્રસંગ. દીલગીરી. મેગેસ્થિનીસે.
બલશે.

પાઠ ૧૭-વિદ્યાચતુર. ગુણિઅસ. પળીની. ઉત્સાહ.
વેઠવૈતડં. અમસ્તી. વતણકથી. આશ્ચર્ય. ધમિધ. ગરાસણી.

૨૧) ઝીઝ ધીરણુનો “મુખગણિત શિક્ષક” જે આના.

આવ. ત્રેવડગાળી. ગાણીઅણુ. વિદ્યાગી. કણઅણુ. બંગીઅણુ.
પછીતની. ઉઘસી. હિંમતવાન. ગાળકારો. વહીવટકારો.
વર્તતા. પ્રમાણિક. સૂચનાઓ. કુટુંબપ્રીતિ. ચંદી. રતનાગીરી.
રમણીય. સંધ્યાકાળે. ગરબહાર. ઓસરીઓ. ઠંડને. પેદાશ.
અંદરમાર્ગે. દ્રવ્ય. ઉધરાણી. ઉત્તેજન. વેતરણ. જૂજ.
ધીરધાર. નાણાવટી. મટી. હોંસઅર્થો.

પાઠ ૧૮—હિંદુસ્તાન. વિશાળ. વર્ષોનો. આશ્ચર્ય.
ક્ષત્રિય. વૈશ્ય. બ્રહ્મચર્ય બડવો. વિશેષ. િધિ. દેવસાખે.
રસિક. વિવાદો. ધર્મક્રિયા. શદ્. ધર્મોપદેશ. છૂટ. અટકાવ.
કાળિદાસ.

પાઠ ૧૯—હિરણ્યાક્ષ. હિરણ્યકશ્યપ. કશ્યપને.
કૂરૂપે. સહિત. ત્રાસ. દિગ્પાલ. પર્વતશૃંગ. બળભળતા. પ્રૌઢા.
બ્રહ્માંડ. પૂછ. પન્નગનું. શ્લેષ. ઉડાડે. પ્રબોધ. સુરશું. ચૌદ.
સુરશું. ત્રાહે ત્રાહે. લાતોલાત. ઉત્પાત. દુર્મતિ. ચોખુંટ.

પાઠ ૨૦—કાર્ત્તીની. લોણાવલાનું. સ્તેશન. વિહાર.
કાર્ત્તી. દેવાલય. ચિતામાંધી. પૂજવામાં. ત્રાસેક. ચૈત્યો.
શિષ્યકામની. પાવટીપટે. કુટનું. સ્ત્રીપુરુષનાં. પૂજનું. સ્થાન.
દાગઅ. ધાતુગર્ભ. ઘંટ. મૂર્તિઓ. સ્તંભ. ભિક્ષુઓને.
ચઢતીપડતીના. રડયોઅડયો. ભિક્ષા. દાણલંગુર. વૃત્તિઓ.
નિર્વાણ. કટપેનામાં. ફિનચર્યા સૂર્યોદય. દાપોનો. ભિક્ષાપાત્ર.
વાસીદુ. જિંદગી.

પાઠ ૨૧—કૃષ્ણા. બેઝવાડા. પુણ્ય. ઉંચાણ. તૂટી.
ગણતરી. હસ્તિનાપુર. પ્રદેશ. પૂર. પુરાણ. કોલેરન. ગોદાવરી.
તુંગભદ્રામાંથી. મથાળો. શોલાપુર. જિલ્લાની. સારણ.
કાઠિઆવાડ. માંગરોળ. નદીતળીઆ.

પાઠ ૨૨—હલપતરામ. લોકપ્રિય. કાઠિઆવાડ. વઢવાણ.
જન્યુઆરિ. શ્રીમાળી. ડાહ્યાભાઈ. ગામડી. સ્વામીનારાયણ.
સંપ્રદાય. દેવાનંદસ્વામી. શરણ. કાર્પાસ. કંતકથા. રસિક.
ત્રીશ. હિતેચ્છુ. વર્નાક્યુલર. ચોસાયટિ. દરેલ. ભૂતનિષંધ.
વેનચરિત્ર. પદ્ધતિચી. પ્રમુખપણા. વાચનમાળા. કીમતી.
હિત. ઋતુવર્ણન. ખિતાબ. કાવ્યશક્તિ. વર્ષાસન. દેશદાઝ.
જિંદગી. ગરિબાઈમાં. લક્ષા.

પાઠ ૨૩—યુક્તિ. ધાર્મિક. નિરાધાર. ગુમાસ્તાગીરી.
પુરસદ. તિજેરી. વિદ્યાસધાતા. અત્યંત. પ્રીતિ. ઉચાપત.
રૂપીઆ. ખોટા. સિક્કા. સીલક. વ્યસની. ઉડાઉ. ઢાંકયું.
શિક્ષા. પુરેપુરું. જુઠું. અન્નદાતા. દુર્ગુણો. લક્ષણ. નીતિ.

પાઠ ૨૪—ગિરિરાજ. તિથિ. ટાણે. જૂંડની. મહાસ્વાદ.
મિષ્ટ. હુણી. નિર્મળાં. ઝણી. અગ્યારના. પ્રસવો. જુક્તિ.
ખ્યાત.

પાઠ ૨૫—પરાક્રમ. તોલ. સુખડું. હીંડચો. ખોલીઆ.
રામાં. આથમ્યો. પાધરો. કૂપ્યાં. કૂણા. શાવકાર. ઘેરામાં.

૮) ત્રીજી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” અઢી આના.

ઉઠાડનાર. સેરે. ઘોલ. આપટ. ગાંડીઉં. હુંટારી. હુખું. લૂટી.

પાઠ ૨૬-દેખા. સતાવે. ઋષિઓએ. પ્રાતઃકાળે. ચક્રવર્તી. કોટડી. નિમિત્ત તોતલી. તલપતા. મલિન. આકૃતિ. આશ્રમસ્થાન. કાત્રિવંશ. પુરુવંશ. ધર્મદારા. પુછપરછ. શકુંત. શાકુંતલ.

પાઠ ૨૭-કોલાંખસની. ફરિઆઈ. બોધદાયક. વહા-
ણવટી. ઇરાદો. યુરોપ. એશિઆ. સ્પેન. આગસ્ટ. છટ્ટી.
સપ્ટેમ્બરે અધીરા કંટાળ્યા. અશક્ય. ચિત્તો. સ્પષ્ટ. તુતક.
અમેરિકા. લીલાંછમ. વૃક્ષો. હૃદયસ્તુતિ. દડદડ. કનડગત.
પોશાક. ઘુંટણી. વિધિ. દઢતા. ગઢિઆતું ચૂકવું. સ્વાર્થ.

પાઠ ૨૮-હરિશ્ચંદ્ર. મર્મિષ્ઠ. સત્યવાદી. દક્ષિણા.
વિદ્યામિત્ર. કસોટી. ફાણે. રોહિત. સર્વસ્વ. મુક્ત. પ્રેમાનંદ.
સ્થાનક. હીંડવા. કંટકવન. સંજાગી કાત્રિયાણી. નિંદી.
અર્ધકાયા. મૂલ. સ્તબ્ધ. ડોસો. ચંડાળ. આચકો. મુઢાં.
લુગડાં. જાળામાંથી. ચિતા. ધ્રૂજને. મુદ્દાં.

પાઠ ૨૯-સુરપાણ. જાળધોધ. ચાણોદથી. સઠ.
વિદ્યાર્થી. તિલકવાડા. આદિત્યેશ્વર. ગરુડેશ્વર. દોરડું.
સંસ્થાનમાંનું. કાળભૈરવનું. પટ. કુડકો. હરણકાળ. વારિ.
માકડીઘાટ. મોખડીનો ઘાટ. ઢાળ ઉતાર. ધુધવાટા. પાથચું.
શાંતિને. અનંત. ઘાટની. માઈલ. શૂલપાણીશ્વર. ચૈત્રવદિ.
પરકંભાવાસીઓ. પ્રદક્ષિણા. જાત્રાળુઓ. સદામત.

પાઠ ૩૦—પાળે. સ્વજનને. દીનતાં. દુખડાં. અરચીઆ.
સદ્ગુણ. અવનિમાં. તૂટયો. પલકમાં. છૂટે. સેવાળમાં.
અડતાળીસ. સંદેહ. સાક્ષી.

પાઠ ૩૧—કનકમૃગ. લક્ષ્મણ. પંચવટીમાં. લિલોતરી.
વીણતાં. અલૌકિક. મૃગલાં. નિર્ભય. છુટ્ટી. શીંગડાં. ઊંઘ્યું.
અયોધ્યા. ચર્મનું. વનુષ. મારીચ. વેષ. ચીસ. પર્ણકુટીમાં.
હૃદય. વલોવાઈ. કઠોર. હરિઆળી. અતિથિ. કૃગમળ.
વિકરાળ.

પાઠ ૩૨—કંજસ. મુકેલું. આશીર્વાદ. જળદર. લુગડાં-
લતાં. ફાટાંતુડાં. સાપ્ત. ધુએ. કોઠી. પાટીઆનું. ઢાંકણું.
ગોઠડી. સૂઈ. ચત્તા. શીકું. વધ્યાસધ્યા. ઊંઘી. ખડખડાટ.
સંકટપ. મુશ્કેલી ધારતીથી. ઓસડવેસડ. દાક્તર. સંન્યાસી.
અવસ્થામાં. આગ્રહ. દાટ્યું. બંદોબસ્ત. કૃપણનું.

પાઠ ૩૩—અનાવટમાં. નાસ્તિકપણું. અદ્ભુત. કર્તાએ.
કીમતીપણું. રક્ષણ. સરળતા. સંરક્ષણ. નિરંતર. ગોઠવણ.
છિદ્રવાટે. રચનાશક્તિ. બ્રહ્માંડ. અંધેર. સાખ પૂરે છે.
જ્ઞાનશક્તિ. સ્પષ્ટ. શ્રદ્ધા. વિસારે.

પાઠ ૩૪—અવિનાશી. ઉદાસ. નિરાશ. ક્યાશ.
નિર્મળ. નિષાદિન. સુચાસ. હાશ. જ્ઞાનિ. અશરણશરણ.
અકળ. વિકળતા. વિષયથી. પ્રીતે પતિતોદ્ધાર. વિશ્વેશા.

૧૦] ગીત ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” પોણા બે આના.

અકલિત. કૃતિ. ગતિ. નિર્મી. જળનિધિ. નૃત્ય. ઉછાળી.
અલપતો. ઝૂકી. પ્રતિ. વ્યાધો. વિરાજિત. વૃક્ષે. તરુવર.

પાઠ ૩૬-નિરાશ. સ્નેહ. મુખાંધ. નિશાની. ભૂસ્તર-
વિદ્યા. ગુમાસ્તા. તલાટી. ખોદાણ. સ્વાશ્રય. ધર્માદા.
ઘસિપતાલ. ગુનેહગાર. પૂર.

પાઠ ૩૬-ગસ્કો ડા ગામાની. ધનાઢય. કીર્તિ. અફ-
ગાનિસ્તાન. એશિયા માધનર. એશિયા. દરીઆમાર્ગે.
ખ્રિસ્તી. દરિઆઘ. શોધમાં. અમેરિકા. સમુદ્રમાર્ગ. પોર્ટુગલ.
વહાણવટીઓ. આફ્રિકા. ડાયઝ. વહાણ. ભૂશિર. લિસ્થન.
થોલ્યો. મોઝાંબિક. મોંખાસા. કાલીકટ. સૂંઠ. જવાહીર.
સિંહલદ્રીપ. મોટયુકા. ઝામોરીનને. સમૃદ્ધિ. છૂટ. મલાક્કા.
સુમાત્રા. માહીતી. સપ્ટેમ્બર. લિસ્થન. પ્રવેશ.

પાઠ ૩૭-માર્કિવસ ઓવ વૂર્સ્ટર. કોટડીમાં. કીટલીનું.
સજ્જડ. તુરંગમાં. જેમ્સ. સ્કોટલાંડમાં. ગ્લાસગો. ગણિત-
શાસ્ત્ર. ધૂમકેતુ. કલાઈડ. ફુલ્ટન. ગ્રાહલાંટિક. સ્ટીવન્સન.
મંજનેર. ભતખુદ્દિ. એન્જિનોની. નિર્ભય. પાંત્રીસ.

પાઠ ૩૮-પાંચવટી. નૌતમ. પર્ણકુટી. તુળસીકેરાં.
વૃંદ. અરપદ. હિંડોળા. કદળી. નારિકેળ. શતપત્રી. કટહાર.
મોહામણા. ભૂંગ. કારંડય. કોકિલા. લાલત. વિહંગ. જૂથ.
અક્તિ સૌમિત્રિ. આસ.

પહેલી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” જે આના. [૧૧

પાઠ ૩૯—ચોવીસા. પુરોષો, સુતરમા, જન્મ્યા,
નિર્ધન, વિદ્વાન, ફારસી, નામીચી, મૂળ, પાટણ, અભિમાન,
શાખાશી, દીલગીરી, કાણે, નિશ્ચય, સંસ્કૃત, વાર્તાઓ,
રસિક, શણગારી, વદ્ધભ, ઉત્પન્ન, નંદરખાર, રસીલાં,
આશ્ચર્ય, દ્રોપદીહરણ, આખ્યાન, અડવાડીઆમાં, વિવાહ,
લક્ષમણ, શીઘ્ર, પસ્તાવો, નળાખ્યાન, સુભદ્રાહરણ, નરસિંહ,
હુડી, મામેરું, ખૂશ, સુધન્વાખ્યાન, શ્રીમંત, ગ્રહસ્થ, પ્રીતિ,
કવિત્વશક્તિ, માહું, ખુશામદ, રૂઘનાથદાસ, પાત્ર, સ્વર્ગવાસ,
પૈસેટકે, ઘડપણ, આરોગ્ય,

પાઠ ૪૦—હારન અલ રશીદ, હજરત, મહંમદ,
યેગંબર, ઘડો, ખુલફા, એરાશિદીન, ધાર્મિક, ખલીફા,
ઠાઠમાઠથી, દૂરના, પીતરાઈ, મુઆવીઆ, શસ્ત્રના, ઓદો,
વંશપરંપરા, દમાસ્કસ, અખ્યાસ, પ્રપૌત્ર, મુહંમદ, ખિલા-
ફત, ખગદાદ, અખ્યાસી, પ્રખ્યાત, ધર્માધ્યક્ષ, મુરખખી,
નામાંકિત, રાજનીતિ, કુશળ, ખૂબસુરત, ખૂબસુરતી,
કિંમત, દીનારથી, તાબુખી, હિંમત, પુક્તિ, ખજાનચી,
સૂચના, દષ્ટિએ, ખુદાવિંદ, દામ, સૂધ, મુખાઈ, નિજેરી,
ધર્માદા, તાખડોખ, સંકટ, ટાળવામાં,

પાઠ ૪૧—દશાવટનના, સંસ્કૃત, શ્લોક, પંડિતની,
મિત્રતાને, બુદ્ધિ, રીતરિવાજ, હોશિયારી, ઉદ્યોગ, અકકલ,
સૂઝે છે, મૂખ, સગુંવહાણું, જાતહિંમત, વેઠવાની, હુન્નરો,

૧૨] પહેલા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” હોઠ બાનો.

દુનિયા. ખ્યાલ. પ્રસ્તકાલયો. સંગ્રહસ્થાનો. ઇસ્પતાલો.
કિલ્લા. પૂલો. વેનિસ. વિજાપુર. ધુમટ. રેલવે. મનુષ્ય.
કૃતિઓ. આશ્ચર્ય. ધુધવાટ. ધોવ. ખુબીઓ. નિહાળવાથી.
મિઠાશ. સ્મરણ. નિહાળવું. ભટકવાથી.

પાઠ ૪૨—ખારીલાપણું. દેષી. કુરકતા. કૂરપણું.
ઘોળાયા. ઘુંટાયા. લુણાની. હૃદય. તુકસાન. ચીમળાયા.
પ્રફુલ્લતા. સ્વપ્ન સ્વાર્થ. કૃત્ય. દેષીલા. વિકાર. છૂટયોજ.
એકાદ. બૌદ્ધધર્મ. બ્રહ્મદત્ત. કોશળ દેશનાં. ધાતકી. દુશ્મ-
નાવટનું. એસડ. આથડયો. વાંસળી. ખૂશ. ઊંઘી.
વીરનું. ભૂષણ.

પાઠ ૪૩—શાંતિભરી. હિંમત. કરિઆણા. અંદુકના.
ભોંયડું. મીણગત્તી. છુટકો. જીરાનો. ધાસ્કો. મોગરો. ભડકા.
ઊડયું આડોશીપાડોશી. ઝગઝગતી. જોતને. ધ્રુજવા. દહ-
તાથી. વર્તવું.

પાઠ ૪૪—હિતનાં. હરિગીત. સૂણે. બધિર. સ્વાધીન.
નિર્ભય. સ્તુતિ. જૂઠ. નિંદે. પીડ. અનાદર. દશા. સહી.
હિત. કડુ. ભાષણ. હિતકાર. સ્નેહી. આમઠાની. હાનિ.
મુએલાનું. સર્વથા. નર્મદાશંકર.

પાઠ ૪૫—દશેરા. આશ્ચિન. વાંડ. દોડાદોડ. સૂતા.
અધીરા. જગરણ. છુંદાર્ધ. આશ્ચર્યકારક. છુટી. રમણિક.

સાથીઆ. સપર્ધા. ઉત્સવ. હૈયામાંથી. હર્ષ. છુટી. ભરપુર.
ફૂટી. ચોરામાંથી. મિત્રામવાળા. રાજપાટિકા. પત્થર. સ્ફટિક.
ચોખ્ખાકાર. અષ્ટામુણ. ધટિકા. અગાસી. કીર્તિસ્તંભ.
દિવાલો. કૃષ્ણ. રાસ. સૂર્યોદય. ચોઘડીઆં. ગડગડવા. શંખ-
નાદ. શય્યાથી. સનાન. ઇષ્ટદેવ. સમક્ષ. દક્ષિણા. ભિખારીઓ

પાઠ ૪૬-વાહમીકિ. પારધી. સ્નેહ. માઠી. સૂઝયું.

પંચવટીમાંથી. લક્ષમણ. સુગ્રીવ. અંગદ. જાંબુવાન. મિત્રા-
ચારી. પત્નો. અશોકવન. એધાણી. અનુચરો. યુદ્ધ. ગોઠરાં.
શિક્ષા. બુઝાવી. ફરીઆકિનારે. પગવ. વિષ્ટિ. વિલીપણ.
મંદોહરી. ફેકટ. ઇન્દ્રિજેત. કુંભકર્ણ. પ્રવેશ. અયોધ્યા.
ગર્ભવિતાં. અશ્વમેધયજ્ઞ. લવકુશે. પતિપત્ની. વર્ણવ્યા.

પાઠ ૪૬ મા.૨-હસ્તિનાપુરની. માલીક. દ્રુતરાષ્ટ્ર.

પાંડુ. યુધિષ્ઠિર. સત્યવાદી. ગદ્યાયુદ્ધમાં. અર્જુન. દુર્યોધન.
સ્વાર્થી. યુક્તિઓ. નિષ્કુળ. દ્રૌપદીનો. સ્વયંવર. મચ્છવેધ.
ઇંદ્રપ્રસ્થ. સ્થાપી. રાજસૂય. જુગટું. રાજપાટ. યુક્તિ.
શકુનિ. મુદ્રાં. વૃદ્ધો. ગુપ્ત. દ્રોણાચાર્ય. ભીષ્મપિતામહ.
પૌત્રને. હિમાલયમાં. વર્ણાશ્રમના. વિષયો.

પાઠ ૪૭-સાધીએ. ભિન્ન ભિન્ન. જ્ઞાનતંતુઓ. ગતિ.

ચલનચલન. ઉત્સાહ. ઠીલા. કંતાઈ. લકવાના. પિગતા.
શખસોની. પલાંઠી. ત્વરાથી. ઝપાટાખંધ. પોષણ. શ્વાસો-
ચ્છ્વાસની. ક્રિયા. પ્રાણવાયુ. છૂટી. છિદ્રોવાટે. ફૂલ. પાચન.

૧૪]. ચાથી ચાપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ત્રણ વ્યાના.

ક્રિયા. કલેબુ. બરોળ. ગુરદા. પુષ્ટિ. હસ્ત. પિશાબ. નિયમિત.
ખુલાસે. કબજિઆતની. ફરિયાદ. નિરર્થક. સ્વપ્નાં. નિદ્રા.
ધસધસાર. ઊંધ. શ્રમ. અવશ્ય. નિરુદ્ધમીને. ઊડી. નિસ્તેજ.
શ્વાસ. કુસ્તીથી. બનેટીથી. ગુંચવાએલા. વિનોદ. શિક્ષણ.
વર્તવું. મધ્યમ.

પાઠ ૪૮—પપૈયા. ઝંખે. ટૌકાર. ઢલ. પલાશ. ટહુકે.
સુવાસિત. ઉગાડી. ટાણે. અફૂર. સોર. ખટ. નિદ્રાને. વૈષ્ણવ.
સુકવિ. સદ્બ્રંધ. પતિવ્રતા. કંથને.

પાઠ ૪૯—ધર્મબ્રંથો. પુણ્ય. શ્લોકમાં. દ્રવ્યની.
મૃત્યાદિ. વહીવટ. ભલમનસાધ. કુશળતાથી. વૃત્તિને. રંતિદેવ.
મરણશય્યામાં. ચંડાળ. જિંદગીની. વાણીઓ. વટેમાગુંને.
હિત. પરિણામે. અહિત. લક્ષમાં. સૃષ્ટિથકી. કલ્યાણમાં.

પાઠ ૫૦—આત્રેયી. ફળફૂલ. દર્શનથી. ડંડકારણ્યમાં.
અગસ્ત્ય. વાદમીકિને. મુનિઓ. વિદ્વ. અદ્ભુત. પ્રાણી-
માત્રનાં. કાળજાં. પ્રીતિ. સંસ્કાર. ગ્રહણ. વિમળ. મણિ.
સુખિંબ. ઠીંકરી. નિવાસ. પંચવટીમાં. આંસુ. વાસંતી.
વજ્રપાત. અરુંધતી. રઘુકુળ. વૃદ્ધ. મોટેરાં. ઋષ્યશૃંગ.
કૌશલ્યાએ. અર્ધમેધ. સંતોષ. આશ્ચર્ય. વજ્રથીએ. કઠુંણ.
પુષ્પથી. મહાત્માનાં. ચિત્તને. ઉત્તરરામચરિત. મણિલાલના.
બાપાંતર.

પાંચમા ધોરણનો. “મુખ્યગણિત શિક્ષક” અઢી આના. [૧૫

પાઠ ૬૧-શક. પંચાંગમાં. વિક્રમ. સંવતનો. શાલિ-
વાહન. ઇસ્વી સનનો. હિજરી. પૂર્વે. છઠ્ઠા. ઉજ્જનમાં.
મુલતાન. માલવ. આઠમા. સંવત્સર. શાતવાહન. ઇતકથા.
પૈઠણમાં. શેષનાગ. પ્રસન્ન. મૃત્યુ. વેતાળ. પુણ્નમાચી.
અભિષેકનો. યુધિષ્ઠિરનો. ઇસુખ્રિસ્તના. કાવતરું. અબુખક્કર.
ઊંટ. હિજરત. ખલીફા. યઝ્દજરદી.

પાઠ ૬૨-ઘાડ. ખાયલા. જવાંમઈ. લુગ્તરૂઆને. પરિ-
ણામે. ઢાલ. ભંગડ. ઝાંઝ. ખુમરાણ. ભાસતું. અભિપ્રાયો.
વંશપરંપરાથી. સૂંઠ. સાંખેલા. નિશ્ચય. ઢલીલો.

પાઠ ૬૩-શામળભટ. શ્રીગાડ. સામવેદી. વેંગણપુર.
ગામતીપુરને. વીરેશ્વર. આણંદખાધ. સીહુજ. લેઉઆ.
પાટીદાર. શોખ. ખારોટ. આશ્રય. કીર્તિ. પસાયતું. ઊર્મિથી.
સિંહાસન ખત્રીસી. સુઝાખહોતેરી. વેતાલપચીસી. રાવણ-
મંદોદરીસંવાદ. મદનમોહના. ખરાસકસ્તૂરી. ઉદમકર્મસંવાદ.
પ્રસિદ્ધ. ભૂપ. ઉત્તેજન. ફારસી. ઉર્દૂ. સંસ્કૃત. વિષયો.
શિક્ષા. કથે. વાર્તારસ. સમશ્યા. શૂરવીરપણું. પરદુઃખભંજન.
પ્રિય. અનીતિ. મુખાઈ. ખુખી. છપ્પા. મમતાળુ. સ્નેહી-
આનાં. નોંધ્યા. સાંખતા.

પાઠ ૬૪-નિર્દોષ. છૂટયો. ત્રાસ. સંઘાઈ. ઢીલી.
પડકતે. ફર. હસ્તે. હાથ. ચણાજો. હાનિ. સામ્યનું.

૧૬] ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના.

પાઠ ૬૬—મૂર્ખા, પ્રતિષ્ઠા, પંડિતને, વિદ્યાભ્યાસ, પ્રશ્ન.
મુઠકું, ડાધુ, સ્મશાને, ભાંડું, દષ્ટિ, બુંકવાનું, સંભાષણ,
લપસ્યા, ઘુંટડા, ચોટલી, સત્પુરુષનું, લક્ષણ, ઈર્ષ્ય, સુતરદેણી,
ઢીઢસૂત્રીની, નિંદા, છિદ્ર, વિદાય.

પાઠ ૬૬—પેગંબર, ઇસ્લામ, મર્તિપૂજક, મક્કા, મંદિર.
જાત્રાણુ, વહીવટ, કુરેશ, ઇસ, મુત્તલીબ, અબદુલ્લાને, સ્થિ-
તિમાં, બાલ્યાવસ્થામાંજ, પાલન, અબુતાલીબે, ખદીજબીબી,
આસ્થા, પુનર્જન્મ, કાઠપાપાણુ, અદ્ભુત, સૃષ્ટિ, નિયંતા,
અનાદિ, પરિપકવ, દઢ, પરિણામે, અનુયાયીઓ, ધાસ્તી,
તુચ્છકારી, ઉલટભેર, સહનશીલતા, સદુપદેશ, અગ્રેસર,
પ્રાસાદિક, નિષ્કામ, વિનંતી, પ્રયત્નમાં, ઘાટ, હિજરત,
હિજરી, પરોણાગત, નિરુપાયે, શસ્ત્ર, પર્યંત, સ્થાનક, ધર્મો-
પદેશક, સુરાપાન, સામાજિક, વ્યવસ્થાના, સિરિયા આફ્રિકા,
તુર્કસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન, ઇસ્તંબુલમાં ઉથલાવી, કાણ-
ભંગુર, સ્વર્ગવાસ, દુનિયામાં.

પાઠ ૬૭—ચઝદેઝર્દ, ગ્રહણ, કાઠિઆવાડની, ઓગ-
ણીસ, ફરીઆવાટે, સંજણમાં, ધર્મગુરુ, ઇસ્તુરે, સોળ,
અહુરમઝદ, તત્ત્વો, કસ્તી, સફરો, ધૂપ, અર્પણ, બંદગી,
સરત, હથિયાર, લગ્નવિધિમાં અગિઆરી, અંકલેશ્વર,
પરિઆવ, ઇસાલાહ, શીરંગીઓ, ખિસ્તી, અલાઉદ્દીન,
અલફખાનની, ઉદવાડે, જિંદાના,

પાંચમા ધોરણુનો “મુખગણિત શિક્ષક” અઢી આના. [૧૭]

પાઠ ૬૮—મહામૂઢ. ધોરી. પૃથ્વીરાજ. અકંગાનિસ્તા-
નમાં. ગીઝનીની. ટક્કર. દિહડી. તુવાર. શાહબુદ્દીન. ઉફે.
થાણેશ્વર. યુદ્ધ. ભંગાણ. મિટ્ટી. દાણાદાણ. ખટકયા. નિરાંતે.
ઝંધ. ફરમિયાન. એશઆરામમાં. સંયુક્તાને. ખેદીલ. સંદશો.
મિત્રાચારી. ગફલતમાં. સરસ્વતી. આચીંતા. ખખતરવાળા.
ઘોડસવારો. ઇતિહાસકારોના. ધાત. આમિત. ચંદખારોટ.
શબ્દવેધનો.

પાઠ ૬૯—ફિરોજશાહ. તથાલખ. વિશેષ. યશસ્વી.
ખેશક. કીર્તિ. તેજસ્વી. હર્ષવર્ધન. શિલાકિત્ય. દીપલપુર.
હુરાનગતિ. ધર્મિષ્ઠ. તગાવી. હસ્તાવેજે. બિછાનાં. દિવાન-
ખાનાં. પૂલો. મદ્રેસાઓ. સરાઓ. ફળદ્રુપ. ફક્ત. તિબેરીને.
પડતર. ખેડાણમાં. ઉત્તેજનમાં. નિર્ધન. ઉધાડયાં. કનડતો.
નીમકહલાલ. મકબુલખાન. તેલંગણનો. શાંતિમાં.

પાઠ ૬૦—તૈમુરની. સ્વતંત્ર. ખુનરેલ. અંધાધુંધીની.
વિકરાળ. સમરકંઢમાં. એશિઆના. લૂટયા. જોદ્દા. અસ્ત-
વ્યસ્ત. ધાડું. લૂટતો. હિંદુકુશથી. મુખારકખાં. ટકાયું.
જૂતનેર. કતલ. ચાઢી નાખ્યા. ઉજડ. શીરસ્તા. અતિ-
શયોક્તિ. લૂટફાટ. મુઝાંના. ફરમિઆન. ફૂચ. ખંડગી. દ્રવ્ય.
લૂટયું. સલાટ. હરદાર. ત્રેસઠ. નસરતખાંને. ઇફખાખખાંએ.

પાઠ ૬૧-યુદ્ધનીતિ. રાજ્યનીતિ. પરિણામે. નામાં-
કિત. રાજ્યાધિકારી. કીર્તિવંત. નીવડયું. કાઠિઆવાડ.
કાશ્મીર. કટક. બાદીઆ. બિકાનેર. બુદ્ધિબળ. દહતા.
સૌવર્ણ. અધિપતિ. ઊઠયું. ત્વરાથી. ગભરાટનો. સુરંગો.
પ્રવીણ. સૂચના. કૂર. સન્માન. કતલ. ધર્મમંદિરો. દીર્ઘ-
દષ્ટિથી. યુદ્ધનીતિ. ખ્રિસ્તી. ટોડરમલ. કાયસ્થ. પદ્ધતિ.
ઈન્સાફનું. વિધવાઓ.

પાઠ ૬૨-હલદીધાટની. સૂઢ. સાતેમ. સિસોદીઆ.
શાલાપુર. તિરસ્કાર. સૈનિકોને. હુથિયારમાં. તૂટી પડ્યા.
હોદ્દાને. ઉન્મત. બહારે. ઇરમિઆન. ગ્વાલીઅરનો. પદ્મપ્ર.
મેમાનગીરીના. સ્વામિભક્તિ.

પાઠ ૬૩-પોર્ટુગીઝ. જન્યુઆરિ. આગતાસ્વાગતા.
પ્રતિનિધિ. ચિતોડ. જૂજ. ધરવટથી. ઠઠ્ઠામશ્કરી. રત્નજડિત.
કૂરતાથી. ઇસુખ્રિસ્તનાં. કીનખાખ. ખટપટથી.

પાઠ ૬૪-મયૂરાસન. સમૃદ્ધિનો. અદ્ભુત. ટેવર્નિઅર.
દિવાનખાનું. ખત્રીસ. સ્તંભ. ફરિયાદ. સુવાણું. બિછાનું.
ગજચિહ્ન. અગિઆર. સુદ્ધાં. યાદગીરી. તખ્તેતાઉસ. ચોપ્રુ-
લીઆં. બાથા. માતીજડિત. વેનિસનો.

પાઠ ૬૫-ઝનુનથી. પરિણામ. વિષમ. વિજયપુર.
મુટકાટ. ઉત્સાહ. તિરસ્કાર. છુટકારો. ઉલ્કા. કોંકણમાં.

ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ત્રણ આના. [૧૬

સિંહગઢ. પુરંદર. મંડવાડની. વિષ્ટિ. બાબુલ મક્કા. ચુસ્ત.
સિક્કા. દિલ્લીરખાંને. ઠરાવો. સંભાળ. વર્માધ. કટ્ટો. રણ-
સંગ્રામમાં. ઘોડેસવાર. અણવિધાસ. રાજ્યાભિષેક. મંત્રિ-
મંડળની. નિષ્ઠા. અત્યંત.

પાઠ ૬૬—સૂર્યમાળા. ગુરુ. યુરેનસ. નેપ્ચ્યુન. બૃહ-
સ્પતિ. કક્ષા. નિહાળીને. ધૂમકેતુઓ.

પાઠ ૬૭—નક્ષત્રો. પ્રકાશિત. મર્યાદા. ક્ષિતિજ.
ધ્રુવનો. કદપી. સપ્તર્ષિ. લુપ્તક. ગોળાર્ધમાં. બૃહત્. કૃત્તિકા.
રોહિણી. પુષ્ય. ખિચોખિચ.

પાઠ ૬૮—અક્ષાંશ. રેખાંશ. ચોકસપણે. પ્રત્યેક.
શુભાર. વિષુવવૃત્ત. વર્તુળ. રેખાંશવૃત્ત.

પાઠ ૬૯—નિયમિત. વ્યાપારવાયુ. જૂન. નૈઋત્ય.
આંધી.

પાઠ ૭૦—કાર્બોનિક એસિડ ગ્યાસ. સદ્યાદિમાં.
મહારાષ્ટ્ર. શૂળપાણિના. ગેરસપ્પાથી. શરાવતી. વટાઇને.

પાઠ ૭૧—ભૂતળરચના. દ્વીપકલ્પ. કન્યાકુમારી. કળકુપ.
સાહસિક. સિનાશ. ટીંગણા. નળિએરી.

૨૦] ત્રીજા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” એ આના.

પાઠ ૭૨-દિલ્હી. અસાહ્યાબાદ. લખનૌ. મછલીપટ્ટણ.
ડલહૌસી. બ્રહ્મપુત્રા. ત્રાવણકોર.

પાઠ ૭૩-વિશેષ. અમેરિકાથી. પથર. નિકાસ.
ઉથલપાથલ. રત્નાગીરી. નાળિયેર. અનુકૂળ. ડકકો.
મિતિ. પોષ.

પાઠ ૭૪-સ્નેહી. હિંમતરામ. નેગાપટ્ટણ. પાંડીચેરી.
મુસીબત. વિજગાપટ્ટણ. શીંગડાં. ચિલ્કા. સિંકોના. ચિતે-
ગામ. આકિઆખ. બ્રહ્મદેશની. ઇત્યાદિ.

પાઠ ૭૫-વહીવટ. બ્રિટિશ. બલુચિસ્તાન. અંદામાન.
હેદરાબાદ. મહેસુર. સેક્રેટરિ. લેફ્ટેનન્ટ. કમિશનર. રેસિડન્ટ.
ઇન્ડિયા ઓફિસ.

પાઠ ૭૬-ફૂંકે. વાયુસૌષક. સોળ. નાઇટ્રોજન.
અતિશય.

પાઠ ૭૭-પડધો. ખૂંદી વળયો. ઘોષ. ધ્વનિ. ધૂજલી.
અથડાઇને. પડધમ. ઇન્દ્રિયને. નડતર. દિવાલ. પ્રતિધ્વનિ.

પાઠ ૭૮-સંઘાતે. અજાયબ. વિસ્મય. ઊંધો. ગાદ
નિદ્રા. આકૃતિ. કાળાંતરે. મુળીઆં. કાફવકીચડ, ગફા.

પાઠ ૭૯—કુવારો. ચિપીઆ.

પાઠ ૮૦—ખૂચમાં. ઉષ્ણતામાપક યંત્ર, ધર્મોમીટર.
કુલવેલો. હિમખંડ, હરમિઆન.

પાઠ ૮૧—રૂપ. સબજડ, ઠાંકણ. ઉધો. ચતો.
પડો. શોષાઇ.

પાઠ ૮૨—છટલિ. ગૂઢ. પ્રત્યેક.

પાઠ ૮૩—દ્વિદળ. એકઢળીઆં. ફૂટેલા. ચીમળાઈ.
મુકાએલાં. ફલમણિ. ઠાંકણ. વળ. વુળસી. કોશીશ.

પાઠ ૮૪—પુષ્પકોશ. અવશ્ય. સીવણ. પરિપક્વ.
બીજાશય. આતુરતા. સંયોગ.

પાઠ ૮૫—વનસ્પતિ. સ્થિતિ. મિમ. ફૂગ. ઉત્પન્ન.
ફણગો. ટપક્યાં. જળાશયોમાં. ઉત્પત્તિ. વિચિત્ર. પિંડ.
વૃદ્ધિ. સમુળગાં. હરિઆઈ. સૂક્ષ્મદર્શક. બેકિટરિઆ. સૂક્ષ્મ.

પાઠ ૮૬—કુમખો. ફૂટ્યા. બારવટીઆ. સાવરણી.
મશાલ. હુકાનો. મસાલો. તાસકો. સ્વાદિષ્ઠ. ખૂબસુરત.
પરડા. મિઠાઈ. ટીરીઆ.

પાઠ ૮૭—શહેનશાહનામાં. અસ્તર. તુંગભદ્રા. લક્ષ-
કામ. અઘાપિ. અણીશુદ્ધ. ટકાઉ. શોભીતું. સમિધ.

પાઠ ૮૮—બુદ્ધિશાળી. પ્રમોના. મૂર્ખ. સંપૂર્ણ. હાંસ.
પારિજાતક. તુકમરીઆ. સૂંઠ. જાસુસ. ટમેટા. વેંગણ. ધ્યજો.

પાઠ ૮૯—ઉત્પન્ન. જંતુમાંથી. કાંતે. પતંગીઆની.
ધ્યજા. પ્રમ્ન. જિંદગીમાં. અનુસરીને. માદા. ઇંડાં. કાળાશ.
જન્મે. શેતુરનાં. પુષ્ટ. અઠવાડીઆં. કોશેટા. વિરાળે. નિરાંતે.
સોહામણાં. ફૂટી. મછ. સૂંઠ. સોળ. અવસ્થા. બિડાએલી.
ઢંકાએલી. શિખામણ. ધિક્કારવું. અનુકૂળ. પરિપૂર્ણ.

પાઠ ૯૦—ઇંડું. શાહમૃગ. પારદર્શક. ત્વચા. પૌષ્ટિક.
અપારદર્શક. સફેદી. સજ્જડ. ભોકવાથી. વૃદ્ધિ. હૃદય.
સૂક્ષ્મદર્શક. વીરળાએલી. શિરાઓ. શોષણ. જરદી.
અદૃશ્ય. પડદો.

પાઠ ૯૧—મનુષ્ય. લંગુર. સમુજાગી. કપિ-ગારિલો.
નીલ. માંકડાં. વાંદરાં. સપાટાબંધ. ઠંકડા. ફૂટાં. અટક્યાળાં.
તૂલને. ટટાર. દોડાદોડ. બ્રહ્મદેશ. સિઆમ. આફ્રિકામાં.
વિશાળ. ધુંટણ. બળિએલ. ફૂર. વિકરાળ. ઉરાંગઉરાંગ.
કુંપડું. કળીલા સહિત. વર્તતાં. બંધારણ. બેડાળ. હાડ-
પિંજર. અતિશય. ચઢિઆતું. વિદ્વાનો. અનુમાન.

પાઠ ૧૨—પત્થરનું. હથિયાર. જન્મ્યાં. તથાપિ. સૂઝયો. કાચલાંવાળાં. ભાંગવામાં. હાદલાં. કલેલાં. ગરમાવો. મુખ્યત્વે. હેળવ્યાં. શોધ. શિદ્ધપશાસ્ત્ર. શ્રેષ્ઠ.

પાઠ ૧૩—સંધાએલો. તાલકાની. પૃષ્ઠમાંથી. હૃદય. રજજી. ટચલી.

પાઠ ૧૪—શ્વાસોચ્છ્વાસ. ચોકખું. ઇંદ્રિયો. સ્થિતિ-સ્થાપક. શ્વાસનળી. પ્રાણવાયુ. ઉચ્છ્વાસમાં. નિરંતર. બખોલમાં. ઊંઘતા.

પાઠ ૧૫—રંગાટકામ. ફેટો. કસુંબી. પિળાશ. નિચોવી. સિનાશ. રૂપીઆભાર. નિચોવ્યાં. ગફલ. લીંબુ. પ્યાલ. હળદર. અખખાસી. કીરમજી. મિશ્રણમાં. ફટકડી. ગળિઆરા. ભાદલાં. સળેલું. ચીચુડાના. એલીઝરીન. ડિરાડી. કોલદાર-માંથી. સાળું.

પાઠ ૧૬—નળીઆં. મટોડી. લાફ. ગુંદાઇ. મુલાયમ. ચિકાશ. કાણું. સપાટ. પુઠીઉં. ખીલડા. ઢાળ. પુઠીઆમાં. ચઢાવ્યો. ફટચું. પલાળતો. ચોંટતો. ટપેરે.

પાઠ ૧૭—ઉચ્ચાલન. મનસુખો. ઢાંડીઓ. બુધાને. ટકવ્યો. મેશન. પૈડાની. સાણસી.

પાઠ ૧૮—ગરગડી. રેંટ. નમુનો. નિહાળો. આસરે. દારૂડું. વળગાડેલું. યાંચું.

— “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૧ થી ૫.

ભા. ૧ બાળપોથી તથા પહેલી ચોપડીના. બે આના.

ભા. ૨ બીજી ચોપડીના. બે આના.

ભા. ૩ ત્રીજી ચોપડીના. અઠી આના.

ભા. ૪ ચોથી ચોપડીના. ત્રણ આના.

ભા. ૫ પાંચમી ચોપડીના. ત્રણ આના.

— “ડિક્ટેશન શિક્ષક”માં શું શું છે ? —

૧] પાઠવાર અક્ષરો શબ્દો.

૨] જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

૩] કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

૪] જોડાક્ષર. ૫] મળતા જોડાક્ષર.

૬] પરીક્ષાના ડિક્ટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા બેઆના.

— ધોરણવાર છુટા “મુખ્યગણિત શિક્ષક” તૈયાર છે.

“બાળગરબાવળી”ની નોટ ભા. ૨. બે આના.

મેસર્સ સી. ડી. શાહ એન્ડ કો. કૃત. અર્થની નોટો.

પહેલીના અર્થ	૦-૨-૬	છટ્ટીના અર્થ	૦-૮-૦
બીજીના	૦-૪-૦	સાતમીના	૦-૧૦-૦
ત્રીજીના	૦-૫-૦	કન્યા ૧લીના	૦-૪-૦
ચોથીના	૦-૭-૬	કન્યા ૨ જીના	૦-૫-૦
પાંચમીના	૦-૮-૦	કન્યા ૩ જીના	૦-૭-૦

છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-સુરત.

પાંચમા ધોરણનો "મુખગણિત શિક્ષક" અહીં આના. ૧૨૫

નોડણી*ના એકજ સરખા

 નિયમવાળા શબ્દો.

રિવાજ, દિવાલ, નિભાવ, વિવાદ, વિહાર, વિવાહ, ખિતાબ, નિરાશ, મિઠાશ, લિનાશ, નિકાશ, શિશ્યામ, દિવાન, વિશાળ, શિશ્યાળ, શિશ્યાળો, પિશાબ, નિવાસ, ચિતોડ, વિનોદ, નિશાની, નિતારી, તિજેરી, લિખારી, નિહાળી, વિદ્યાળી, મિઠાઈ, ચિતારો, પિડતો, બિછાનું, વિદ્યાળો, ધરાદો, વિસારો, વિશેષ, ચિઢીઓ, ચિપીઓ.

ચિત્રામણ, વિલાયત, મિનાકારી, મિલકત, શિખામણ, મિથ્યાભિમાન, દિગ્પાલ, ભિક્ષાપાત્ર, હિતેન્દ્રુ, નિરાધાર, લિલોતરી, વિરાજિત, ખિલાફત, ખિડાએલી, વિજનપુર, નિહાળવું, વિભીષણ, હિમાલય, ધત્યાદિ, મિત્રાચારી, બિ-કાનેર, સિસોદીઆ, દિઢીરખાં, ખિડાએલી.

પરિણામ, બળિએલ, અભિમાન, અભિપ્રાય, ઘડિ-આળ, વરિઆવ, અગિઆર, ફરિયાદ, હોશિયાર, હુથિયાર, કાળિદાસ, ગળિઆરો, નાળિએર, નારિકેળ, નાળિએરી, નળિએરી, હુરિઆળી, અગિઆરી. પારિજાતક, આકિઆળ,

* તત્સમ, તદ્ભા, અને પરમાપાત્તા શબ્દોના ખાસ નિયમો વાળા અહીં કહેવાનો ઉદ્દેશ નથી, પણ હરકોઈ શબ્દમાં ખીજો અક્ષર દીર્ઘ હોય તો પહેલો હ્રસ્વ આવે એટલેજ સરખો નિયમ હોવાનો હેતુ છે.

૨૬] ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ત્રણ આના.

ગરિઆઇ, ફરિઆઇ, કરિઆઇ, ચઠિઆઇ, જરિઆઇ, કબ-
જિઆઇ, ફરિમિઆન, બલુચિસ્તાન, અચિનીકુમાર, પતિ-
તોદ્ધાર, ઇસ્પતાલ, હસ્તિનાપુર, કાઠિઆવાડ, અમેરિકા,
સંક્ષિપ્ત.

સુસ્ત, સુસ્તી, કુસ્તી, મુખાઇ, દુર્ગુણ, દુર્મતિ, દુર્ગંધ,
મુઝાઇ, ધુમાતો, મુમાત્રા, મુહાય, ખુલાસો, ખુશાલી,
મુરોપ પુત્રો, શુમાર, કુવારો, કુરેશ, કુરાન, ખુઝાવી,
લુટાર, પુરાઇ, ઉપાડે, ઉઝાડે, ઉતાર, ઉછાળી.

ઉપાસના, ઉત્સાહ, ઉત્સવ, ઉત્પાત, ઉત્તેજન; ઉચા-
પત, ઉઘાડ્યાં, ઉઘાડ્યાં, મુકાએલું, મુમાસ્તો, ખુશામદ.

ખૂશ, ખૂમ, છૂટ, ખૂ, લૂટ, ભૂપ, ધૂપ, ભૂલ, ફૂલ, મૂલ,
તૂલ, પૂલ, પૂછ, મૂછ, મૂળ, ધૂળ, પૂર, દૂર, શૂર, ફૂંચ, ખૂચ,
જૂન, ધૂન, ઊન, ઊઠ, મઠ, જૂઠ, ફૂંક, સૂંક, જૂજ, જૂથ,
ગૂંઠ, ફૂંગ,

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

ધાતુ, હિતુ, ઋતુ, જંતુ, તંતુ,
માયાળુ, ક્યાળુ, મમતાળુ, કૃપાળુ, જત્રાળુ, સાળુ,
વાળુ, વાયુ.

મૃત્યુ, વિષ્ણુ, ભુજ્યુ, હિતેન્દ્રુ, રનાયુ.
ખિંદુ, સિંધુ, બંધુ, પરંદુ, આંધુ, પાંડુ.

આથા ધોરણુનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૨૭

નિરાશ, નિકાશ, સિનાશ, લિલાશ, પિળાશ, મિઠાશ,
કચાશ, કાળાશ, ભુરાશ.

સ્થિતિ, મિતિ, તિથિ, ગિરિ, વિધિ, નિધિ, મિનિટ,
તિખાશ, ક્ષિતિજ, ષ્ટિશ.

ગતિ, પતિ, મતિ, જાતિ, જ્ઞાતિ, શાંતિ, કાંતિ, નીતિ,
રીતિ.

હાનિ, મુનિ, શકુનિ, અવનિ, સાંદીપનિ, ધ્વનિ,
ઈત્યાદિ, અનાદિ.

કપિ, કદાપિ, તથાપિ, અઘાપિ.

ઋષિ, જન્યુઆરિ, સેક્ટરિ, સોસાયટિ.

દોરડું, પાંદડું, ગોઢડું, ઉઢવાડ, મંઢવાડ, ગંઢવાડ. ઢાંડી.

મુડડું, પડદો, વડોદરા,

શરણ, ભક્ષણ, લક્ષણ, શિક્ષણ. વર્તણૂક, નીમણૂક.

પટ, ખટ, ખીલવટ, બનાવટ, ધુમટ, ફેકટ, ઝાપટ, ઘાટ,
કમકમાટ, બડબડાટ, ખડખડાટ, ફુટ, અખુટ.

રહ, વહ, હાહ, નાહ, વાહ, લાહ, વિનોહ, સૂહ, ચૌહ,
સાહ, આહ, પાહ, ઠહ.

રૂપીઆ, મહીનો, ફરીઆ, વાણીઆ, સાથીઆ, ખલીફા,
ખંતીલો. ઝોઢીઆ.

માહીતી, નામીચી, ગલીચી, ખત્રીસી, ભત્રીજ,
એશિઆ, આફ્રિકા, કેકિલા, ધટિકા, રોહિણી.

૨૮] પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” અઢી આના.

આયુષ્ય, ભવિષ્ય, મનુષ્ય, વિશેષ્ય, પુષ્ય.

શેષ, વિશેષ, વિશેષણ, વિશેષ્ય.

જોડાક્ષર,

દદ અવશ્ય, બુદ્ધિ, સ્નાયુ, વિદ્વાન, પ્રયત્ન, કુસ્તી, ક્રિકેટ, સુસ્તી, મુખ્યત્વે, ઇન્દ્રિયો, બ્રહ્મચર્ય, દ્રેષ, મશ્કરી, નિશ્ચય, દુર્ગુણ, મુખર્ષિ, આયુષ્ય, અકસ્માત, અણુધાર્યુ, પ્રખ્યાત, ચિત્રામણ, પરીક્ષા, ઢોળયું, સ્વસ્થ, ગૃહસ્થ, ચેત્યો, સ્વભાવ, યુદ્ધ, પ્રસન્ન, અસ્વસ્થ, શ્વાસવાટે, કાર્બોનિક, ઉત્પન્ન, સિદ્ધ, નૈટ્રોજન, ઓક્સિજન, શુદ્ધ, કૃપાળુ, મૃત્યુ, કોકેન, જવાંમદ્, જવદંતે, આયર્લીડ, સિત્તેર, પ્રાર્થના, પુષ્કળ, ધૈર્ય, શ્રદ્ધા, ભક્તિ, વિદ્યાર્થી, શિષ્ય વર્ગ, શ્રીકૃષ્ણ, ગુરુપત્ની, નિષ્ઠા, નિશ્ચય, અમદ્ય, વર્તવું, જન્મારો, આચાર્ય, સ્વચ્છંદી, પ્રસંગ, સ્મરણ, સુસ્ત, સાંભર્યું, દ્વારકા, દ્વારામતી, દુર્ગ, ચેષ્ટા, વૃદ્ધ, દષ્ટિ, કૃપાનાથ, પ્રતિઉત્તર, કૃષ્ણ હર્શન, કૃષ્ણ મંદિર, જહિત્ર, સ્ફારિક, મૃદંગ, ચોદ્દા, પ્રતિહાર, પૃથ્વીપતિ, વૃદ્ધિ, પુષ્ટિ, તંદુરસ્તી, સામર્થ્ય, ભવિષ્ય, જિંદગી, ફક્ત, જાગૃતિ, દ્રાક્ષ, મઘાક, ઠાકતર, અભિપ્રાય, દ્રાવિડ વાયવ્ય, ધર્મશાસ્ત્ર, વેદધર્મી, શુદ્ધ, વિષ્ણુ, ઈષ્ટ, વ્રત, વૈષ્ણવો, સંન્યાસી, સ્વાર્થી, બુદ્ધ, બૌદ્ધ, બ્રહ્મદેશ, શ્વેતાંબર, દિગંબર, તીથંકર, પૈરાગ્ય, સિદ્ધાંત, તુકસ્તાન, સ્તુતિ, સુગંધી, અગ્નિ, ચિહ્ન, ક્રિયા, અવસ્થા.

જરથોસ્ત, ખ્રિસ્તી, પોર્ટુગીઝ, પ્રોટેસ્ટન્ટ, મેગેસ્થેનીસ,
ભત્રીજો, સંક્ષિપ્ત, તામ્રપટ, વર્ણન, ચંદ્રગુપ્ત, સેલ્યુકસ.
અંધકર્તા, વ્યવસ્થા, વિદ્યાસુ, મિલકત, શ્રમણ, દર્ભા, મૃગચમ,
વિદ્યાભ્યાસ, ભરગચ્છી, પંડ્યા, ઋગ્વેદ સંહિતા, વરુણદેવ,
વસિષ્ઠ ઋષિ, તુમ, ભુજયુ, અધિનીકુમાર, સમુદ્રયાન,
ભૃગુકચ્છ, કાદીન, છટ્ટા, શૃંગ, શ્યામ, તત્કાળ, તૃપ્ત, દૃઢ્ય,
નિર્મળ, ગ્રામ, મૂર્છના, છત્રીસ, મુશ્કેલ, પ્રસિદ્ધ, નોંધ્યા,
ધ્યાન, બુદ્ધી, ચંદ્રમા, અવતર્યો, મગ્ન, અદ્ભુત, સદ્બુદ્ધ,
નિર્ધન, સ્તબ્ધ, અડસટો, સ્વતંત્ર, પરતંત્ર, મિથ્યાભિમાન,
ઉત્સાહ, અમસ્તી, વર્તણુક, આશ્ચર્ય, ધર્મિષ્ઠ, ત્રેવડ, ઉદોગી,
ઉદમી, પ્રમાણિક, રત્નગીરી, દ્રવ્ય, ઉત્તેજન, ક્ષત્રિય, વૈશ્ય,
શૂદ્ર, ધર્મોપદેશ, હિરણ્યાક્ષ, હિરણ્યકશ્યપ, કિંપાલ, પર્વત-
શૃંગ, પ્રૌઢા, બ્રહ્માંડ, પન્નગ, ઉત્પાત, દુર્મતિ, કાલી, સ્ટે-
શન, સ્ત્રી પુરુષ, ધાતુગર્ભ, મૂર્તિ, કીર્તિ, સ્તંભ, કાણભંગુર,
વૃત્તિ, નિર્વાણ, કલ્પના, કિનચર્યા, સૂર્યોદય, સૂર્યાસ્ત, શિક્ષા-
પાત્ર, કૃષ્ણા, પુણ્ય, હસ્તિનાપુર, તુંગભદ્રા, જન્યુઆરિ,
શ્રીમાળી, ગદ્યાભાષ, સંપ્રદાય, કાર્ખસ, હિતેચ્છુ, વર્નાકયુ-
લર, પદ્ધતિ, ઋતુવર્ણન, વર્ષાસન, ચુકિત, ધાર્મિક, અત્યંત,
પ્રીતિ, દુર્ગુણ, મિષ્ટ, હુણાં, ઝણાં, નિર્મળાં, જુક્તિ, આ-
થમ્યો, કુપ્પાં, ચક્રવર્તી, નિમિત્ત, આકૃતિ, આગસ્ટ, છટ્ટા,
સપ્ટેમ્બર, કંટાળ્યા સપ્ટ, વૃદ્ધો, સ્વાર્થ, હરિશ્ચંદ્ર, ધર્મિષ્ઠ,
વિદ્યામિત્ર, આદિત્યેશ્વર, ગરુડેશ્વર, સંસ્થાન, પાથર્થ,
શૂલપાણીશ્વર, ચૈત્ર વદિ, પ્રદક્ષિણા, સદામત, તૂટ્યો, છટ્ટો,

મૃગલાં, નિર્ભય, બુદ્ધી, અયોધ્યા, પર્ણકુટી, આશીર્વાદ,
 લુગડાં લતાં, ચત્તા, વધ્યાસધ્યા, ધાસ્તી, ઠાટ્યું, કૃપણ,
 નાસ્તિક, આસ્તિક, કર્તા, સંરક્ષણ, છિદ્ર વાટે, શ્રદ્ધા, પતિ-
 તોદ્ધાર, વિશ્વેશા, કૃતિ, નિર્ભી, નૃત્ય, પ્રતિ, વ્યાધો, ભૂસ્તર,
 સ્વાશ્રય, ઇસ્પિતાલ, અફગાનિસ્તાન, પોર્ટુગલ, આફ્રિકા,
 લિસ્બન, સિંહલદ્વીપ, મોરચુકા, સમૃદ્ધિ, મલાક્કા, માર્કિવસ,
 બૂસ્ટર, સ્કોટલાંડ, ગ્લાસગો, કલાઇડ, ફુલન, આટલાંટિક,
 સ્ટીવન્સન, કંદહાર, ભૂંગ, સૌમિત્રિ, સત્તરમા, જન્મ્યા, વાર્તા,
 સંસ્કૃત, વહ્નિલ, દ્રૌપદી, શીખ્ર, નળાખ્યાન, મુલદ્રાહરણ,
 મુધન્વાખ્યાન, કવિત્વશક્તિ, સ્વર્ગવાસ, ધાર્મિક, ઓદ્ધો,
 હમાસ્કસ, પ્રપૌત્ર, અખ્યાસી, ધર્માધ્યક્ષ, મુરખી, રલોક,
 મિત્રતા, અક્કલ, ખ્યાલ, પુસ્તકાલયો, સંપ્રસ્થાનો, મનુષ્ય,
 કૃતિ, દેષી, કૂરપણું, પ્રકૃષ્ટતા, સ્વપ્ન, કૃત્ય, દેષીલા, ધિક્કાર,
 મીણખત્તી, ધાસ્કો, ધૂળવા, સ્વાધીન, સર્વથા, આધિન
 સ્પર્ધા, ઉત્સવ, હર્ષ, છુટી, પત્થર, સ્ફાટિક, અષ્ટખુણ્ણ,
 કીર્તિસ્તંભ, શય્યા, સમક્ષ, વાદમીકિ, સુગ્રીવ, પતો, વિષ્ટિ,
 ઇંદ્રજિત, કુંભકર્ણ, ગર્ભવંતાં, અધિમેધયજ્ઞ, પતિવત્ની,
 વર્ણવ્યા, ધૃતરાષ્ટ્ર, યુધિષ્ઠિર, અર્જુન, દુર્યોધન, નિષ્કળ,
 સ્વયંવર, મન્થવેધ, ઇંદ્રપ્રસ્થ, ગુપ્ત, દ્રોણાચાર્ય, લીખપિતામહ,
 વર્ણાશ્રમ ભિન્ન, ભિન્ન, શાખસો, ત્વરા, સ્વાસોન્નવાસં,
 અવશ્ય, નિરુદ્ધમી, નિસ્તેજ, મધ્યમ, સદ્ગ્રંથ, પતિવ્રતા,
 ઇત્યાદિ, વટેમાર્ગું, સૃષ્ટિ, આત્રિયી, હંડકારણ્ય, અગસ્ત્ય,
 વિધન, સંસ્કાર, અરુંધતી, વૃદ્ધ, ઋષ્યશૃંગ, અધિમેધ, વજ,

કંઠેણ, ચિત્ત, ઉત્તરરામચરિત્ર, હિજન, સંવત્સર, અભિષેક,
અબુઅકકર, વીરેશ્વર, ઊર્મિ, ખરાસ, સ્તૂરી, ઉદમકર્મ સંવાદ,
પ્રસિદ્ધ, ઉર્દુ, સમશ્યા, પરદુઃખભંજન, નોંધ્યા, નિર્દોષ,
શાસ, ફૂર, હસ્તે, સામ્ય, પ્રતિષ્ઠા, પ્રશ્ન, સ્મશાન, સત્પુરુષ,
ઠયુ, દીર્ઘસૂત્રી, મૂર્તિપૂજક, મુત્તલીખ, અબદુલ્લા, ખાલ્યાવસ્થા,
પુનર્લગ્ન, કાઠપાપાણ, પચ્ચિકવ, તુચ્છકારી, સદુપદેશ,
અગ્રસર, પ્રાસાદિક, નિષ્કામ, નિરુપાય, પર્યાંત, ઇસ્તબુલ,
યજ્ઞેઝ્ઞ, હસ્તુર, તત્ત્વો, કસ્તી, અપણ, અંકલેશ્વર,
અલાઉદ્દીન, ટકર, દિલ્લી શાહબુદ્દીન, ઉર્ફે, થાલુશ્વર, મિટ્ટી
સંયુક્તા, સરસ્વતી, આશ્રિત, શબ્દવેદ, યશસ્વી, તેજસ્વી,
હર્ષવર્ધન, શિલાદિત્ય, મદ્રેસા, ફળદ્રુપ, અસ્તવ્યસ્ત, ફીરસ્તા,
અતિશયોક્તિ, હરદ્વાર, ત્રેસઠ, કાશ્મીર, શૌર્ય, પ્રવીણ,
સન્માન, દીર્ઘદષ્ટિ, કાયસ્થ, પદ્ધતિ, ઇન્સાફ, તિરસ્કાર, ઉન્મત,
બહારે, ગ્વાલીઅર, પદ્મપ્ર, સ્વામિભક્તિ, પ્રતિનિધિ, ઠઠા-
મશકરી, રત્નજડિત, ફૂરતા, સમૃદ્ધિ, ટેવનિંઅર, તખ્તેતાહિસ,
ચુસ્ત, ધર્મોદ્ધ, કદો, રણસંગ્રામ, અણવિશ્વાસ, રાજ્યાભિષેક,
મંત્રિમંડળ, નિષ્ઠા, અત્યંત, નેચ્યુન, બૃહસ્પતિ, પ્રકાશિત,
ધ્રુવ, કલ્પી, સમર્પિ, લુખ્ચક, ગોળાર્દ, બૃહત, કૃત્તિકા,
પુખ્ય, પ્રત્યેક, વિષયવૃત્ત, પવૃત્ત રેખાંશવૃત્ત, વર્તુળ, નૈ ત્ય,
સદ્ધાદ્રિ, મહારાષ્ટ્ર, દ્વીપકલ્પ, મહલીપદ્મ, બ્રહ્મપુત્રા, ત્રાવણ-
કોર, ડકકો, નેગાપદ્મ, વિજયગદ્ગદ, ચિત્કા, બલુચિસ્તાન,
મ્હેસુર, સેકેટરિ, લેફ્ટેનન્ટ, નાઇટ્રોજન, ધૂળતી, પ્રતિધ્વનિ,
નિદ્રા, ગદ્ગદ, ધર્મોમીટર, ચત્તો, સ્પષ્ટ, પુષ્પકોશ, મિશ્ર,

૩૨] ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના.

ઉમેન્તિ, સૂક્ષ્મદર્શક, બેક્ટિરિયા, સ્વાદિષ્ટ, હુકકો, અસ્તર,
અધાપિ, અણીશુદ્ધ, સંપૂર્ણ, પરિપૂર્ણ, શાહમૃગ, પારદર્શક,
ત્વચા, પૌષ્ટિક, શિષ્યશાસ્ત્ર, શ્રેષ્ઠ, પૃષ્ઠ, ઉચ્છવાસ, મિશ્રણ,
ઉચ્ચાલન, ટાંગ્યું.

—:મળતા જોડાક્ષર:—

વર્ગ, દર્મ, ચર્મ, ધર્મ, ગર્ભ, વર્ષ, હર્ષ, કર્મ,
બ્રહ્મચર્ય, ધૈર્ય, આચાર્ય, દુગ, સામર્થ્ય, મધાર્ક, ધાતુગર્ભ,
સ્વાર્થ દ્રોણાચાર્ય, વટેમાર્ગુ, યજ્ઞદર્ઢ, શૌર્ય, ગાળાદ્ધ,
પૂર્ણ, સંપૂર્ણ પરિપૂર્ણ, કુલકર્ણ.

કર્તા, વાર્તા, સ્પર્ધા, દિનચર્યા, હુણી ઝણી.

ધર્મી, વિદ્યાર્થી, કાલી, નિર્મી, ચક્રવર્તી.

અણધાર્યું, સાંભર્યું, અવતર્યું, પાથર્યું, ઠર્યું.

મૂર્તિ ઊર્મિ, કીર્તિ, સમર્પિ, ઉર્દુ, ઉર્ફે.

દુર્ગુણ દુર્મતિ, મુખર્ષ, પ્રાર્થના, દર્શન, વર્ણન, નિર્મળ,
નિર્ધન, નિર્ભય, નિર્વાણ, નિર્દોષ, પર્વત, અર્પણ, ધર્માધ,
વર્તુળ, વર્તવું, તીર્થકર, તુર્કસ્તાન, પોર્ટુગીઝ, સૂર્યોદય,
સૂર્યાસ્ત, કર્પાસન, સર્વસ્વ, મૂર્છના પર્ણકુટી, પોર્ટુગલ,
વર્ણવ્યા, દુર્યોધન, વર્ષાશ્રમ, દીર્ઘસૂત્રી, દીર્ઘદષ્ટિ, નૈકાંત્ય,
વર્તકચુલર, કાર્પોનિક માર્કિયસ, વૃર્દર, આયર્લાંડ, નિરર્થક,
પુનર્લગ્ન, હર્ષવર્ધન, ચર્મોમીટર, પારદર્શક, સૂક્ષ્મદર્શક,
દેવચર્નિઅર.

નિરંતર, નિસ્તેજ, નિર્ધન, નિર્મળ, નિર્ભય, નિર્દોષ,
નિરુપાય, નિરુદ્ધમી, નિષ્કામ, નિષ્કળ.

દુર્ગુણ, દુર્ગંધ, દુર્મતિ, દુર્બળ, દુર્જન.

પ્રતિ, પ્રીતિ, કૃતિ, આકૃતિ, જાગૃતિ, સ્તુતિ, ગતિ, પતિ.
રતિ, મતિ, દુર્મતિ, પદ્ધતિ.

મિત્ર, ચિત્ર, પાત્ર, પરતંત્ર, સ્વતંત્ર, સૌમિત્રિ, તામ્ર,
વજ્ર, શીઘ્ર, શુદ્ધ, નિદ્રા, તુંગભદ્રા.

પ્રસન્ન, પ્રખ્યાત, પ્રસંગ, પ્રતિ, પ્રસિદ્ધ, પ્રમાણિક,
પ્રપૌત્ર, પ્રકૃષ્ટતા, પ્રતિષ્ઠા, પ્રમ, પ્રકાશિત, પ્રત્યેક, પ્રાર્થના,
પ્રાસાદિક, પ્રીતિ, પ્રોટેસ્ટેટ, પ્રાઢા.

બ્રહ્મચર્ય, બ્રહ્માંડ, બ્રહ્મપુત્રા. શ્રમણ, શ્રદ્ધા, શ્રેષ્ઠ. ક્રિયા,
ક્રિકેટ, દ્રવ્ય દ્રાક્ષ, દ્રવિડ, દ્રોણાચાર્ય, દ્રૌપદી, ધ્રુવ, ત્રેવડ,
ત્રેસઠ, ત્રાવણકોર, ફૂર, ધ્રૂજવા, ધ્રૂજતી, ગ્રામ, વ્રત.

કૃપા, વૃદ્ધ, વૃદ્ધિ, સૃષ્ટિ, વૃંદ, વૃત્ત, વૃત્તિ, મૃગ, મૃગચર્મ,
મૃગલાં, કૃત, કૃતિ, બૃહત, બૃહસ્પતિ, વૃક્ષ, વૃત્ય, કૃત્ય,
મૃત્યુ, કૃષ્ણ, કૃષ્ણા, બૃહસ્થ. કૃપાળુ, કૃપણ, ભૃગુકર્મ, મૃદંગ,
કૃત્તિકા, પૃષ્ઠ, તૃપ્ત, હૃદય, શૃંગ, ભૃંગ. કૃતરાટ્ટ, દઢ, દઢતા,
દષ્ટિ.

શ્યામ, શ્લોક, મશ્કરી, મુશ્કેલ, કાશ્મીર, વૈશ્ય, સમશ્યા.
નિશ્ચય, આશ્ચર્ય.

અધ, અધમેધ, વીરેન્દ્ર, થાણેન્દ્ર, અંકલેન્દ્ર, ગરુડેન્દ્ર,
શૂલપાણીન્દ્ર, આદિત્યેન્દ્ર, ધ્યાસ, વિધ્યાસ, વિધ્યામુ,
વિધ્યામિત્ર, ચેતાંમર, વિશ્વશા, આશ્વિન.

૩૪] ચોથા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના.

અવશ્ય, અદ્ધા, શ્રીમાળી, શ્રેષ્ઠ, મિશ્ર, મિશ્રણ, આશ્રય, સ્વાશ્રય, આશ્રમ, વર્ણાશ્રમ, આશ્રિત.

ઘટ્ટ, મિટ્ટ, સ્વાદિટ્ટ, સ્પટ્ટ. ભ્રષ્ટ. ષ્ઠભ્રષ્ટ ચોથા, ઈષ્ટિ, સૃષ્ટિ, વૃષ્ટિ, વિષ્ટિ, પુષ્ટિ, પૌષ્ટિક, અષ્ટખુલ.

વસિષ્ઠ ધર્મિષ્ઠ, કાષ્ઠ, શ્રેષ્ઠ, પૃષ્ઠ, યુધિષ્ઠિર, નિષ્ઠા, પ્રતિષ્ઠા.

પુષ્કળ, નિષ્કામ, નિષ્કુળ.

આયુષ્ય, શિષ્ય, ભવિષ્ય, મનુષ્ય ઋષ્યશૃંગ.

કૃષ્ણ, કૃષ્ણા. મહારાષ્ટ્ર, વૃતરાષ્ટ્ર.

પુષ્પ, પુષ્પકોશ, વિષ્ણુ, વૈષ્ણવ, ભીષ્મ.

શુદ્ધ, યુદ્ધ, બુદ્ધ, સિદ્ધ, પ્રસિદ્ધ, વૃદ્ધ, વૃદ્ધિ, સમૃદ્ધિ, શુદ્ધિ, બુદ્ધિ, શ્રદ્ધા, ચોદ્ધા, સુદ્ધાં, ગોળાર્દ, ઓદ્ધા, પતિ-તોદ્ધાર, પદ્ધતિ, સિદ્ધાંત.

વિદ્યા, વિદ્યાર્થી, મધ્યકં ઉદ્યોગી, ઉદ્યોગી, ઉદ્યમ, અધ્યાપિ, દાર, દારકા, દારામતી, દીપ, દ્વીપકલ્પ દ્રેષ, દ્રેષી દ્રેષીલા, વિદ્વાન, હરદાર.

વધ્યાસધ્યા, અયોધ્યા, નાંધ્યા, ધ્યાન, ધર્માધ્યક્ષ, મધ્યમ, પ્રસન્ન, ઉત્પન્ન, સિન્ન, પન્નગ, સુત્રી.

અક્કલ, અબુખક્કર, મલાક્કા, ચિકાર, હકકો, હુકકો, વહ્લલ, પ્રફુલ્લિતા, અબ્બહુલ્લા, જવલ્લે.

અડસદો, કદો, બુદ્ધી, હુદ્ધી, મિત્રી, મહત્તીપદ્મ, વિજગા-પદ્મ, નેગાપદ્મ.

અલાઉદ્દીન, શાહબુદ્દીન.

મુરખખી, શય્યા, ઉજ્જન, ઉચ્ચાલન.

છપા, કપા. ઠંડા, ગંડા.

ચિત્ત, ચત્તો, પત્તો, વૃત્ત, વૃત્તિ, ઉત્પત્તિ, કૃત્તિકા, ઉત્તમ,
ઉત્તર, નિમિત્ત, સિત્તર, ઉત્તેજન, મીઝુખતી.

છટ્ટી, ભટ્ટી, બુઢ્ઢી, પટ્ટી.

તૃપ્ત, ગુપ્ત, ચંદ્રગુપ્ત, સંક્ષિપ્ત.

સદ્અંથ, સદ્ગુણ, સદ્ભક્તિ, અદ્ભુત.

કીર્તિ, મૂર્તિ. ભક્તિ, શક્તિ, યુક્તિ, જીક્તિ, મુક્તિ.

મશ્કરી, પત્ની, સ્વચ્છંદી, દ્વારામતી, જિંદગી, સંન્યાસી,
સ્વામી, સુત્રી. ભરગચ્છી, બુઢ્ઢી, ઉઘોગી, ઉઘમી, રત્નાગીરી,
શ્રીમાળી, છટ્ટો, ક્ષત્રિયાણી. બુટ્ટી, પર્ણકુટ્ટી, દ્રૌપદી, અખખાસી,
મુરખખી, દ્વેષી, મીઝુખતી, છુટ્ટી, આત્રેયી, અસ્થંધતી, દીર્ઘ-
સૂત્રી, તુચ્છકારી, કિલ્લી, મિટ્ટો. સરસ્વતી, યશસ્વી, તેજસ્વી,
કલ્પી, ધૂળતી, કુસ્તી, તંદુરસ્તી, અમસ્તી, કસ્તી,
ધાસ્તી, ખિસ્તી.

સ્વચ્છંદ, સ્વચ્છંદી, ભરગચ્છી, કચ્છ, ભગુકચ્છ, મૂચ્છના,
હિતેચ્છુ, ઉચ્છવાસ, તુચ્છકારી.

ભક્તિ, દષ્ટિ, પૃથ્વીપતિ, વૃદ્ધિ, પુષ્ટિ, જાગૃતિ, અગ્નિ,
ઋષિ, દુર્મતિ, મૂર્તિ, કીર્તિ, વૃત્તિ, જન્યુઆરિ, પદ્ધતિ,
પ્રીતિ, યુક્તિ, જીક્તિ, આકૃતિ, ચત્ર વદિ, પ્રતિ, સમદ્ધિ,
સૌમિત્રિ, કૃતિ, વાલ્મીકી, વિષ્ટિ, ઇત્યાદિ, સૃષ્ટિ, વૃષ્ટિ, અતિ-
શયોક્તિ, પદ્ધતિ, પ્રતિનિધિ, સમદ્ધિ, બૃહસ્પતિ, સેકેટરિ,
સોસાયટિ, ધ્વનિ, ઉત્પત્તિ, અઘાપિ.

“મુખગાણિત શિક્ષક” ભા. ૬

જેમાં:—૧] જુદાં જુદાં પરિમાણોનાં ગુણોત્તરો.
 ૨] કસર વિષે સમજ. ૩] તમામ ગુણોત્તરોમાં
 લાગુ પડતી કુંચીઓ. ૪] ૮ ના ગુણોત્તરની
 સંપૂર્ણ નોંધ. ૫] ૮, ૧૬, ૩૨, ૬૪, ૨૫૬; ૧૦,
 ૨૪૦, ૩૨૦, ગુણોત્તરની કુંચીઓ. ૬] ઉપરનાં
 ગુણોત્તર આવે એવાં ૩૦૦ લેખાં. ૭] પરચુરણ
 દાખલા ૩૫૦.

“ ડિક્ટેશન શિક્ષક ” ભાગ ૧ થી ૫.

ભા. ૧. બાળપોથી તથા પહેલી ચોપડીનો બે આના.

ભા. ૨. બીજી ચોપડીનો બે આના.

ભા. ૩. ત્રીજી ચોપડીનો અઢી આના.

ભા. ૪. ચોથી ચોપડીનો ત્રણ આના.

ભા. ૫. પાંચમી ચોપડીનો ત્રણ આના.

કર્તા:—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર-મુસ્ત.

परीक्षाना डिक्टेसनमां

आवनार शब्दो.

अवश्य, क्रिकेट, खुस्ती, अनिशय, ब्रह्मचर्य, अंकुश, बडवडाट, द्वेष, दुर्गुण, मुखार्थ, अनीति, आयुष्य, समष्टि-सूचकता. चितारो, परीक्षा, स्वस्थ, खुरसी, आतुरता, प्रसन्न, कार्बोनिक, पठवाड, सिद्ध, नैट्रोजन, परिणाम, मुझार्थ, मृत्यु, वेठक उठक, कोक्रेन, आयर्नोड, पाळणपोपण, सहीसलामत, श्रद्धा, गुरुभक्ति. सांदीपनि, गुरुपत्नी, विशेष, एकनिष्ठा, जन्मारो, स्वच्छंदी, बडोदरामां, सदाशिवपंत, सगडी, गोद-डामां, जरिआत, छुटकोज, द्वारामती, दुदुभी, चेष्टा, वृद्ध, हृष्टि, प्रतिउत्तर, कृष्णदर्शन, जडिब, मिनाकारी, स्फाटिक, मृदंग, प्रतिहार, सिंहासन, निभाव, पुष्टिकारक, सामर्थ्य, भविष्य, खीलघट, जागृति, मिनिट, मद्यार्क, विष्णु, वेतांयर, दिगंबर, तीर्थंकर, सिद्धांत, चिह्न, जरथोस्त, खिस्ती, इसु-खिस्त, प्रोटेस्टंट, रोमन कैथोलिक, भत्रीजो, सक्षिप्त, संल्युकस, कांडां मृगचर्म, विद्याभ्यास, फूलबेल, भरगच्छी, क्षाति, दरीभाकांश, विनुकाका, ऋग्वेदसंहिता, बसिष्ठऋषि, तुम, भुज्यु, अग्निनीकुमार, समुद्रयान, भृगुकच्छ, भृशिर, शामळभट, विखुडुं, शृंग, तत्काल, नृत्य, हृदय, लीपुं, मूर्च्छता, दोरडुं, नसाशं, कदापि, ओचींती, नौध्या, दुःखदायक, बुडी, हातिम, चौद, फरियाद, अद्रभुत, जवां-

७.] पांथभा धोरणुनो “भुजगखित शिक्षक” अदी आना.

मदी, डोसी, दाटेली, स्तब्ध, अडसटो, मंदवाड, चिढीआं,
मिथ्यामिमान, गेगेस्थनीस, गुणिअल, वेठवैतरुं, धर्तणुक,
आश्चर्य, धर्मिष्ठ, गरासणी, वाणीअणो, भंगीअणो, उद्यमी,
प्रमाणिक, सूचना, कुटुंब प्रीति, ठठ, पेदाश, जूज, क्षत्रिय,
वैश्य, धर्मोपदेश, छूट, कालिदास, सहित, दिग्पाल, पर्वत,
शृंग, प्रौढा, पूछ, शेष, दुर्मति, पाघडी, पट, स्त्री पुरुष,
धातुगर्म, चढती पडती, भिक्षापात्र, क्षणभंगुर, वृत्तिओ,
निर्वाण, कल्पनामां, दिनचर्या, सूर्योदय, तूटी, हस्तिनापुर,
कोलेहन, शोलापुर, वढवाण, जान्युआरि, गामडी,
स्वामीनारायण, संप्रदाय, देवानंदस्वामी, फार्बस, रसिक,
हितेच्छु, पर्नाक्युलर, सांसायटि, ठरेल, पद्धति, कीमती,
वाचनमाळा, खिताब, देशदाज्ञ, गरिवाई, धार्मिक, विश्वास-
घाती, अत्यंत, ढांकणुं, झूंड, निर्मळां, हींळ्यो, आथम्यो,
कुण्यां, गांडीउं, लूटी, प्रातःकाळ, चक्रवर्ती, कोटडी, निमित्त,
तोतली, आकृति, शांकुतल, दरिआई, एशिआ, आगस्ट,
छट्टी, सप्टेंबर, कंटाळ्यां, तुतक, कनडगत, विधि, चढिआतुं,
हरिश्चंद्र, कसोटी, सर्वस्व, कंटक वन, क्षत्रियाणी, निंदी,
डोसो, मुडदां, धूजते, चाणोद, तिलकवाडा, आदित्येश्वर,
गरुडेश्वर, कुदको, वारि, घुघवाटा, पाथर्युं, शूलपाणीश्वर,
चैत्रवादि, परकंमावासी, प्रदक्षिणा, जात्रालु, सदावत, सद्गुण,
अद्भुत, अवनि, अडताळीस, साक्षी, लिलोतरी, अलौकिक,
धनुष, पर्णकुटी, हरिआळी, अतिथि, विकराल, आशीर्वाद,
फाटांतुटां, ढांकणुं, कृपण, नास्तिकपणुं, कर्मतापणुं, ब्रह्मांड,

पांथभां घोरधुनां “मुणगणित शिक्षक” अदी आना. [३.

निराश, कचाश, निशादिन, दयानिधि, पतितोद्धार, विश्वेशा,
कृति, झुकी, भूस्तर विद्या, स्वाश्रय, धनाढ्य, लिस्वन, सूट,
झामोरीन, समृद्धि, सप्टेंबर, मार्क्विस् ओव वूर्स्टर, स्कोट-
लॉड, ग्लासगो, क्लार्ड, फुल्टन, आंद्रॉटिक, स्टीवन्सन,
हिंडोळा, नारिकेल, भृंग, विहंग, जूथ, सौमित्रि, जन्म्या,
संस्कृत, रसिक, द्रौपदी हरण, नळाख्यान, सुभद्रा हरण,
कवित्व शक्ति, सुधन्वाख्यान, खुशामद, पैसटके, पराशिदीन,
धार्मिक, ठाठमाठथी, ओझो, दमास्कस, खिलाफत, धर्माध्यक्ष,
किंमत, हिंमत, सूचना, खुदाविंद, तावडतोव, देशाटन,
श्लोक, दुनिया, इस्पितालो, घुमट, घुघवाट, निहाळवार्थी,
निहाळबुं, घुरकता, घोळाया, घुंदाया, चीमळाया, प्रफुल्लता,
धिकार, लुट्योज, ब्रह्मदत्त, कोशल, वानकी, आथड्यो, भूषण,
शांतिभरी, करिआणाना, मीणवत्ती, आडोशीपाडोशी, जोत,
धूजना, हरिगीन, स्वार्धान, हानि, आश्विन, सूता, आश्रय-
कारक, रमणिक, सार्थाआ, उत्सव, हर्ष, वर्ष, छुट्टी,
राजपाठिका, स्फाटिक, अष्टखुण, क्रीर्तिस्तंभ, चोघडीआं,
शय्या, समक्ष, वाल्मीकि, सूइयुं, सुब्रीव, जांबुवान, पत्तो,
एघाणी, अनुचरो, शिक्षा, दरीआकिनारे, विष्टि, विभीषण,
इंद्रजित, गर्भवतां, अश्वमेध यज्ञ, पतिपत्नी, वर्णव्या, मालीक,
धृतराष्ट्र, युधिष्ठिर, सत्यवादी, दुर्योधन, निष्फल, द्रौपदी,
स्वयंवर, मच्छवेध, इंद्रप्रस्थ, राजसूय, शकुनि, द्रोणाचार्य,
भीष्मपितामह, वर्णाश्रम, विषयो, ज्ञानतंतु, उत्साह, पिडाता,
शक्त्तो, पलांठी, त्वराथी, पोषण, श्वासोच्छवास, छुटी,

७ पांचभा धारणुना मुणजलित शिक्षक अही आना.

छिद्रो बाटे, पुष्टि, पिशाच, कबजिआत, निरर्थक, घसघसाट,
निरुद्यमी, निस्तंज, बनेटी, गुंचवाएला, शिक्षण, मध्यम,
हेल, पलाश, टहुके, सुयाभित, उडाडी, टाणे, अक्रूर, निद्रा,
मदग्रंथ, पतिव्रता, इत्यादि, वृत्ति, रंतिंदव, कुशलता, लक्ष,
आश्रेयी, दर्शन, दंडकारण्य, अगस्त्य, मुनिओ, विघ्न, प्रीति,
ब्रह्मण, माणे, सुबिंव, टींकरी, निवास, घजपात, अहंधर्ती,
मोदेरां, ऋष्यशृंग, कौशल्या, कट्टण, चित्त, मणिलाल,
विक्रम, शालिवाहन, हिजरी, छट्टा, उज्जतमां, संवत्सर,
शातवाहन, दंतकथा, पैलणमां, शेषनाग, मृत्यु, पुळुमायी,
अभिषेक, राज्याभिषेक, इत्तुखिस्त, हिजरत, यक्षदेजरदी,
आड, लुटारु, ढाल, भुमराण, वंशपरंपरा, सूढ, दलीलो,
मामवेदी, धारेश्वर, सीहुंज, लेउओ, बारोट, पसायतुं,
ऊर्मि, सुडाबहोतरां, वेतालपचीसी, मंदोदरी, संवाद, बरास-
कस्तूरी, उद्यम कर्म संवाद, उदुं, समझ्या, परदुःखभंजन,
उष्णो, ममतालु, स्नेही, नोंध्या, निर्दोष, लूळ्यो, कंधाई,
धडकते, हानि, प्रतिष्ठा, विद्याभ्यास, मुडदुं, स्मशान, भूंकवानुं,
संभाषण, घुंढडा, सत्पुरुष, ठयूं, दीर्घसूत्री, विदाय, मूर्तिपूजक,
मंदिर, मुत्तलीव, बाल्यावस्था, खर्दीजाबीबी, पुर्नलभ, काष्ठ,
सृष्टि, नियंता, अनादि, परिपक्व, अनुयायी, एच्छकारां,
सदुपदेश, अग्रेसर, प्रासादिक, निष्काम, विनंती, निरुपाय,
सामाजिक, सिगिया, इस्तंबुल, उथलावी, क्षणभंगुर, दुनिया,
यक्षदेवद, ओगणीस, धर्मगुरु, दस्तुर, अहुरमझद, तत्त्वो,
भूत, लक्षविधि, अग्निआर, अग्निआरी, धरिआव, अलाउद्दीन.

(इ) पांचमी थापडीने "डिक्शन शिक्क" त्रय आना.

उदवाडा, गोझनी, दिल्ली, उर्फ, थाणेश्वर, मिट्टी, निरांत,
एशआराम, संयुक्ता, सरस्वती, आश्रित, चंदबरोट, शब्दवेध,
विशेष, यशस्वी, तेजस्वी, हर्षवर्धन, शिलादित्य, दीपलपुर,
धर्मिष्ठ, नीमकहलाल, तलंगण, अंधाधुंधी, लूट्या, अस्तव्यस्त,
लूटतो, टकायुं. भूतनेर, अतिशयोक्ति, लूटफाट, दरमिआन,
कूच, ब्रेसठ, नामांकित, राज्याधिकारी, शेठीओ,
बिकानेर, अधिपति, सन्मान, दीर्घदृष्टि, कायस्थ,
पदभ्रष्ट. मेमानगीरी, स्वामिभक्ति, जान्युआरि, इन्साफ,
विधवा, पद्धति, हलदीघाट, सूद, सिसोर्दाआ, सैनिक,
उन्मत, ग्वालीअर, चितोड, रत्नजडित, क्रूरताथी, खटपटथी,
समृद्धि, देवर्निअर, तख्त ताउस, चोफुलीआं, मोतीजडित,
वेनिस, उत्कठा, पुरंदर, मंदवाड, विधि, दिलीरखां, धर्मोध,
कटो, मंत्रि, निष्ठा, अत्यंत, नेप्युन, बृहस्पति, धूमकेतु,
प्रकाशित, क्षितिज, सप्तर्षि, लुब्धक, गोळार्ड, कृत्तिका,
रोहिणी, अक्षांश, रेखांश, शुमार, विपुववृत्त, नैर्ऋत्य,
सह्याद्रि, महाराष्ट्रा, शूलपाणि, गेरसप्पा, शरावती, साहसिक,
लखनौ, मछलीपट्टण, विजागापट्टण, डेलहौसी, निकास,
अनुकूल, नेगापट्टण, सिंकोना, चितेगाम, आकिआब, इत्यादि,
ब्रिटिश, बलुचिस्तान, अंदामान, हैदराबाद, म्हैसुर, सेक्रे-
टरी, सोसायटि, लेफटेनंट, कमिशनर, रेसिडंट, इंडिआ
ओफिस, वायुशोषक, खूंदी, घोष, ध्वनि, पडघम, प्रतिध्वनि,
विस्मय, मुळीआं, गड्डा, चीपीओ, बूच, थर्मोमीटर, गूढ,
प्रत्येक, द्विदळ, फूलमणि, कोशीश, पुष्पकोश, फूग, जळा-
शयो, उत्पत्ति, विचित्र, वृद्धि, बेकिटरिआ, सूक्ष्म, स्वादिष्ट,

ત્રીજી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ગાદી આના. (ફ)

જૂવસુરત, અઘાણિ, અળિશુદ્ધ, સમિધ, સંપૂર્ણ, પરિપૂર્ણ,
પૂર્ણ, પૂર્ણાંક, પારિજાતક, ખેટા, જિંદગી, પુષ્ટ, વિટાલે,
વિઢાણલી, સોહામણાં, મૂછ, પૌષ્ટિક, વીટલાણલી, શિરાઓ,
મહદય, સિયામ, વળિણલ, સહિત, ચઢિઆતું, શ્રેષ્ઠ, પૃષ્ઠ,
ટચલી, ઉચ્છવાસ. સ્પીયામાર, હલ્લર, મિશ્રણ, ગલિઆરા.
ચીંચુડા, સાલુ, ચૌંટો, ટપેરે, માળલી, ટાંગ્યું, દોરડું.

દેશી રાજ્યોમાં ટેકસ્ટ બુક્સ, ઇનામ,

લાયબ્રેરીમાં મંજુર થયેલો.

૮ ના ગુણોત્તરની સંપૂર્ણ નોંધ સાથે તમામ જાતનાં

લેખાંકિત ગ્રંથોની રીતથી ગણી શકાય

એવી નવીન સરળ યુક્તિવાળો.

પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક”

ચોથી ચોપડીનો “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ગ્રંથ આના

છગનલાલ ભોતીરામ શાહ શાહપોર-સુરત

રચના-છગનલાલ ભોતીરામ શાહ

કર્તાએ સર્વ હક્ક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

પ્રસિદ્ધ કર્તા-છગનલાલ ભોતીરામ શાહ.

પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું-શાહપોર-સુરત.

છાપનાર-નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમ.

અપવાનું ઠેકાણું-‘શંકર’ પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ ચૌરાના પૂવપર ટાંકી પાસે-સુરત

ચોથા ધોરણની ભૂગોળની પ્રતોત્તરમાળા છપાય છે.

આજપોથી સાતમી સુધીના તથા કન્યાવાચનમાળાના ત્રણે ભાગના અર્થની નોંધો વગેરે મળશે.

—: આજપોથી માટે :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૧. સવા આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૧. બે આના.

—: પહેલી માટે :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૨. દોઢ આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૧. બે આના.

—: બીજી માટે :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૩. પોણા બે આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૨. બે આના.
સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના
“ભૂગોળ શિક્ષક” અઢી આના.

—: ત્રીજી માટે :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૪. બે આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૩. અઢી આના.
સુરત જિલ્લાનો નકશો ત્રણ આના.
સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક. અઢી આના.
ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની

પ્રતોત્તરમાળા અઢી આના.

‘આજ ગરબાળી’ ની નોંધ બે આના

—: ચોથા માટે :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૫. ત્રણ આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૪ ત્રણ આના.
‘આજ ગરબાળી’ ની નોંધ બે આના.

—: પાંચમી માટે :—

“મુખગણિત શિક્ષક” ભા. ૬. અઢી આના.
“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભા. ૫. ત્રણ આના.

લીમગચોક
સુરત.
તમામ જાતનાં પુસ્તકો વેચનાર—લલ્લુભાઈ નારણદાસ

કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-સુરત.

